«Трамвайлармен жолаушылар
мен багажды тасымалдау» кәсіптік
стандартын бекіту туралы»
Қазақстан Республикасы Көлік
министрінің міндетін
атқарушының 2026 жылғы 28
қазандағы № 297 бұйрығы

Кәсіптік стандарт: «Жолаушылар мен багажды трамвайлармен тасымалдау»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолдану аясы: «Жолаушылар мен багажды трамвайлармен тасымалдау» кәсіби стандарты «Кәсіптік біліктіліктер туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабының 5-тармағына және Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2023 жылғы 7 қыркүйектегі № 377 бұйрығымен бекітілген Кәсіптік стандарттарды әзірлеу және (немесе) өзектендіру қағидаларына сәйкес әзірленді. Білім беру бағдарламаларын қалыптастыруға, оның ішінде кәсіпорындарда персоналды оқытуға, білім беру ұйымдарының қызметкерлері мен түлектерінің кәсіби біліктілігін тануға және ұйымдар мен кәсіпорындарда персоналды басқару және басқару саласындағы кең ауқымды міндеттерді шешуге қойылатын талаптарды белгілейді.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Диспетчерлік қызмет – қалалық электр көлігімен тасымалдауды жедел диспетчерлік басқаруды жүзеге асыратын қызмет

2) Бағыт – жолаушыларды тасымалдауды ұйымдастыру процесінде белгіленген, трамвайдың бастапқы және соңғы пункттер арасындағы жүру жолы

3) Қауіпті учаскелер – бойымен жүру жол-көлік оқиғаларына тартылудың жоғары қаупімен немесе олардың салдарының ауырлығымен байланысты болатын трамвай жолының учаскелері: қозғалыс режимдерінің айтарлықтай өзгеруімен байланысты учаскелер; ескертуші жол белгілері орнатылған немесе орнатылуы тиіс, не болмаса өзге де ұйымдастырушылық-техникалық іс-шаралар жүргізілген учаскелер

4) Трамвай – қала шекарасында белгіленген маршруттар бойынша жолаушыларды тасымалдауға арналған қалалық электрлік рельсті көлік түрі

5) Жабдықтау – желіге шығарылатын жылжымалы құрамды алынбалы жабдықтармен, қосалқы бөлшектермен, құрал-саймандармен, материалдармен және құжаттамамен қамтамасыз ету

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) БА – басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

2) БТБА – жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы

3) КС – кәсіби стандарт

4) СБШ – отраслевая рамка квалификации

5) ТжКББ – техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім

6) ЭҚЖЖ – экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуіші

7) ЖКО – жол-көлік оқиғасы

8) ЖҚЕ – жол қозғалысы ережелері

9) ІІМ – Қазақстан Республикасының Ішкі істер министрлігі

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Жолаушылар мен багажды трамвайлармен тасымалдау

5. Кәсіптік стандарттың коды: H49312165

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

H Көлік және қоймалау

49 Құрлық және құбырмен жүретін көліктің қызметі

49.3 Басқа құрлықтағы жолаушылар көлігінің қызметі

49.31 Қалалық және қала маңына құрлықтағы жолаушыларды тасымалдау жүретін көлігінің қызметі

49.31.2 Трамваймен тасымалдау

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Трамвайлармен жолаушылар мен багажды тасымалдауды ұйымдастырумен және орындаумен айналысатын мамандарға қойылатын функциялардың, кәсіби міндеттердің, білік пен білім деңгейлерінің талаптарын қамтиды

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

1) Трамвай жүргізуші - 2 СБШ-нің деңгейі

2) Қозғалысты ұйымдастыру қызметінің пайдалану құжаттамасын жүргізу жөніндегі технигі - 4 СБШ-нің деңгейі

3) Қозғалыс қауіпсіздігін тексеруші - 5 СБШ-нің деңгейі

4) Қозғалыс қызметінің диспетчері - 5 СБШ-нің деңгейі

5) Тасымалдауды ұйымдастыру жөніндегі инженер - 6 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Трамвай жүргізуші»:			
Топтың коды:	8311-3		
Қызмет атауының коды:	8311-3-001		
Кәсіптің атауы:	Трамвай жүргізуші		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	52-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (52-шығарылым) бекіту туралы" 2022 жылғы 15 маусымдағы № 201 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 16 маусымда № 28475 болып тіркелді. Трамвай жүргізушісі		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Жалпы орта білім беру кезінде "Трамвай жүргізушісі" біліктілігі бойынша - жұмыс өтіліне талаптар қойылмай-ақ, кәсіптік даярлық (қысқа мерзімді курстар) туралы белгіленген үлгідегі құжаттың болуы. Жүргізуші-тәлімгердің басшылығымен кәсіпорынның жолаушылар маршруттарында өздік жұмыс басталғанға дейін регламенттелген тағылымдамадан міндетті түрде өту		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Бейіні бойынша базалық білімі бар қызметкерге жоғары деңгейдегі біліктіліктің (сыныптылықтың) сәйкестігін растау үшін кәсіптік біліктілікті тану орталығында немесе кәсіпорынның сертификатталған оқу орталығының базасында практикалық тестілеуден сәтті өткен жағдайда бейресми білім беру нәтижелері (сертификаттар, нысаналы мақсаттағы курстардың куәліктері, тағылымдамалардың расталған парақтары) есептеледі		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қауіпсіздік және қызмет көрсету сапасы талаптарын сақтай отырып, трамвай көлігімен жолаушылар мен багажды тасымалдауды жүзеге асыру		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Трамвай вагонын басқару 2. Тасымалдауды құжаттық рәсімдеу 3. Көлікті қауіпсіз басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Трамвай вагонын басқару			

	Дағды 1: Сапар алдында және тасымалдауды жүзеге асыру барысында жылжымалы құрамның қауіпсіздігі мен пайдалануға дайындығын тексеру	Машықтар: 1. Жұмысқа қажетті құрал-саймандарды алу 2. Жарықтандыру, дауыс зорайтқыш байланыс, компостерлер, турникет пен валидатор жұмысын, трамвайдың жабдықталуын тексеру 3. Құрал-саймандардың жиынтықтылығы мен жарамдылығын, салонның жай-күйін, трамвайдың сыртқы түрі мен техникалық жай-күйін тексеру 4. Трамвай жол жүруді бақылаудың автоматтандырылған жүйесімен жабдықталған жағдайда, басшылыққа алынатын құжаттарға, нұсқаулықтарға сәйкес оның жұмысқа қабілеттілігін тексеру 5. (Ақаулар болмаған жағдайда) жол парағына трамвайды техникалық жарамды күйде қабылдағаны туралы қол қою, жол парағын күзетке көрсету, деподан шығу 6. Трамвайда ақаулықтар болған жағдайда бұл туралы желіге шығару жөніндегі кезекшіге немесе аусым бастығына, диспетчерге хабарлау және жөндеуге өтінім беру. Бұдан әрі диспетчердің немесе трамвайларды желіге шығаруды ұйымдастыруға жауапты тұлғаның өкімдерін орындау 7. Нөлдік рейсті орындау кезінде тежегіштердің жұмысқа қабілеттілігін, генератордың немесе өзге зарядтау құрылғысының жұмысын, вагонның еркін жүрісін, бөгде шу мен қағыстың болмауын тексеру. Ақаулық анықталған жағдайда вагонды тоқтату, желіге шығаруға жауапты қызметкерге немесе Қозғалыс қызметінің желілік қызметкеріне хабарлау және олардың нұсқауы бойынша әрекет ету 8. Елеусіз ақаулықтар анықталған кезде еңбекті қорғау талаптарын сақтай отырып, оларды қозғалыс кестесін бұзбай өзі жоя білу немесе техникалық көмек шақыру 9. Депо диспетчеріне трамвай агрегаттары мен жүйелерінің жұмысындағы ақаулар туралы хабарлау және нұсқауларға сәйкес әрекет ету 10. Әрбір айналым рейсінен кейін бөгде заттарды анықтау мақсатында трамвай салоны мен технологиялық бөліктерін тексеру 11. Дөңгелек жұптарының, тежегіш жүйесінің, тіркесу құрылғыларының, тоқ қабылдағыштың жай-күйін, құмсалғышта құмның болуын, компостерлердің жарамдылығын тексеру 12. Қажет болған жағдайда вагон нөмірін, маршрут көрсеткіштері мен баспалдақтарды кірден, қардан және мұздан тазарту 13. Қозғалыс қауіпсіздігін бұзатын ақаулық анықталған жағдайда трамвайды қосалқы жолға қою, диспетчерге баяндау, техникалық көмек шақыру 14. Поезд кітабына ақаулықтардың болуы немесе болмауы туралы жазбалар енгізу 15. Ауысымдық жүргізушіге трамвайды басқаруды тапсыру

		Білімдер:
		1. Трамвайдың құрылысы және техникалық пайдалану ережелері, трамвайдың техникалық сипаттамалары, майлау материалдарының, қосалқы бөлшектердің тұтыну нормалары, трамвайдың негізгі агрегаттары мен жүйелерінің жұмыс принципі, қажетті жұмыс көлеміндегі ақауларды анықтау және жою әдістері 2. Пайдалануға рұқсат беру жөніндегі негізгі ережелер, трамвайды пайдалануға тыйым салынатын ақаулар мен жағдайлардың тізбесі 3. Трамвай вагонын басқару техникасы 4. Жылжымалы құрамға техникалық қызмет көрсету және жөндеу туралы ережелер 5. Жүргізушінің еңбек эргономикасының негіздері 6. Жылжымалы құрамға қойылатын негізгі санитарлық-гигиеналық талаптар 7. Трамвайдың ақауларын анықтау және жою әдістері 8. Техникалық көмекті шақыру, жөндеуге өтінім беру және трамвайды техникалық бас тарту бойынша депоға қайтаруды ресімдеу тәртібі 9. Трамвай вагондарын тарту және сүйреу тәртібі 10. Күзгі-қысқы жағдайларда трамвайды пайдалану ерекшеліктері 11. Электр қауіпсіздігі, өрт қауіпсіздігі, өндірістік санитария талаптарын қоса алғанда, еңбекті қорғау, техника қауіпсіздігі қағидалары мен нормалары 12. Электр энергиясын ұтымды пайдалану, жылыту, салонды кондиционерлеу бойынша ұсыныстар 13. Жүргізушінің жұмысына қатысты және оған жеткізілген нормативтік құжаттар, уәкілетті бақылаушы органдардың өкімдері 14. Лауазымдық нұсқаулық 15. «Нөлдік рейс» маршрутының кестесі мен схемасы 16. Техникалық жағдайды тексеру кезіндегі қауіпсіздік ережелері 17. Ақауларды жою және техникалық қызмет көрсету жұмыстарын орындау әдістері 18. Поезд кітабын толтыру нысаны, тәртібі. Вагонды басқаруды беру кезіндегі, вагонды ауысым бойынша қабылдау кезіндегі іс-қимылдар реттілігі
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес
	Дағды 2: Трамвайды пайдалану және тасымалдауды жүзеге асыру процесінде қауіпсіздікті сақтау	Машықтар:
		1. Жол жүрісі қағидаларын (ЖЖҚ) бұзбай, трамвай жолдары мен жүру бөлігінің жай-күйіне, ауа райы жағдайларына сәйкес маршруттағы қозғалыс жылдамдығын кестеге сай ұстап тұру 2. Маршрут бойынша қозғалыс кезінде маршрут схемасында көрсетілген барлық аялдама пункттерінде жолаушыларды түсіру және отырғызу үшін трамвайды тоқтату 3. Трамвайдың бірқалыпты тоқтауын қамтамасыз ететіндей есеппен, аялдама пунктіне жақындаған кезде қозғалыс жылдамдығын төмендету 4. Аялдама пунктінде трамвайды тоқтату нормалары мен қағидаларына сәйкес тоқтату 5. Жолаушыларды отырғызу және түсіру кезінде есіктерді ашу 6. Жолаушылардың отырғызылуы мен түсірілуін қадағалау 7. Жолаушыларды отырғызу мен түсірудің белгіленген тәртібін сақтау 8. Аялдама пунктінде еңіс болған жағдайда және ылғалды ауа райында вагонды тұрақ тежегішімен бекіту (егер ол конструкцияда көзделген болса) 9. Трамвай жол жүруді бақылаудың автоматтандырылған жүйесімен жұмыс істеген кезде

		тиісті басшылыққа алынатын құжаттарды, нұсқаулықтарды басшылыққа алу 10. Жолаушыларды ағымдағы және келесі аялдамалар туралы диктофон, жолаушыларды автоматты түрде құлақтандыру жүйесі немесе нұсқаулыққа сәйкес өзге де тәсілмен хабардар ету 11. Жолаушылармен сыпайы және ілтипатты болу, жолаушылардан жалпыға бірдей пайдаланылатын қалалық жолаушылар көлігін пайдалану қағидаларын сақтауды талап ету 12. Аялдама пунктінен тыс жерде трамвай ұзақ уақыт мәжбүрлі түрде тоқтаған кезде, жолаушылардың талап етуі бойынша олардың қауіпсіз шығуын қамтамасыз ету 13. Келесі жағдайларда қозғалысты тоқтату: 1) қозғалысқа кедергілер болған кезде, сондай-ақ қағып кету немесе соқтығысу қаупі төнгенде 2) кондуктордың, бақылаушының, жолаушының немесе кез келген басқа тұлғаның дабыл белгілері бойынша 3) кез келген кенеттен болған сілкініс пен қағыс кезінде 4) контактілі желі сымы үзілгенде немесе оның қатты тербелісі кезінде 5) контактілі желіде кернеу болмағанда 6) рельс жолының зақымдануы анықталғанда 7) жолдың жүру бөлігінде рельс басының деңгейінен тереңдігі (биіктігі) 100 мм-ден асатын су немесе ылғалды қар болғанда 8) ҚР ІІМ Әкімшілік полиция комитеті қызметкерлерінің, қозғалыстың желілік қызметкерлерінің талабы бойынша 14. Қозғалыс кенеттен тоқтаған кезде тоқ қабылдағышты түсіру (тарту), диспетчерлік қызметті ескерту, қарсы келе жатқан немесе алда келе жатқан трамвайдың тоқтау себебін анықтау. Егер жүргізуші өтініш білдірсе, көмек көрсету 15. Қажет болған жағдайда, ақаулы вагонды трамвай вагондарын тіркеу және буксирлеу жөніндегі нұсқаулықтың талаптарын сақтай отырып, ең жақын қосалқы жолға буксирлеу 16. Қозғалыс қауіпсіздігіне немесе адамдардың өміріне қауіп төндіретін жағдайларды анықтау 17. Шұғыл тежеуді қолдану 18. Диспетчерлік қызметпен жедел байланысты ұстап тұру 19. Трамвайды желіде ұзақ тұрақ кезінде қалдырған жағдайда, бөгде тұлғалардың трамвайды пайдалануын болдырмайтын шараларды қолдану 20. Трамвай басқа маршрутта жұмыс істеу үшін жедел ауыстырылған кезде тиісті маршрут көрсеткіштерін орнату 21. Тасымалдауды жүзеге асыру процесінде жылжымалы құрамға тұрақты бақылау тексеруін жүргізу 22. Тасымалдауды жүзеге асыру кезінде туындайтын ақаулықтарды уақтылы анықтау 23. Ақаулықты өз бетінше немесе мамандарды тарта отырып жою бойынша шешім қабылдау 24. Жылжымалы құрамды пайдалануға тыйым салынатын ақаулықтарды анықтау 25. Техникалық көмек шақыру, буксирмен қозғалу 26. Борттық компьютерді, навигация және байланыс құралдарын пайдалану
		Білімдер:
		1. Трамвайдың құрылысы және техникалық пайдалану қағидалары, трамвайдың техникалық сипаттамалары, жағармай материалдары мен қосалқы бөлшектерді

		жұмсау нормалары, трамвайдың негізгі агрегаттары мен жүйелерінің жұмыс істеу принципі, қажетті жұмыс көлемінде ақаулықтарды анықтау және жою тәсілдері 2. Жол жүрісі қағидалары 3. Трамвай вагонын басқару техникасы 4. Маршруттардың трассалары, трамвай жолының профилі, маршруттың ерекшеліктері мен қауіпті учаскелері, соңғы станциялардың орналасуы 5. Көлік пен жаяу жүргіншілер қозғалысы қарқынды орындар, бағдаршамдардың, жаяу жүргіншілер өткелдерінің, жол белгілері мен жол таңбаларының орналасуы, трамвай жолы мен контактілі желінің арнайы бөліктері мен қисық сызықты учаскелерінің орналасуы, олардан өту тәртібі, трамвай жолының жай-күйі 6. Трамвайды пайдалану кезінде туындайтын ақаулықтарды анықтау және жою тәсілдері (белгіленген тізбе бойынша) 7. Техникалық көмек шақыру, жөндеуге өтінім беру және техникалық бас тартулар бойынша трамвайдың депоға қайтарылуын рәсімдеу тәртібі 8. Микрофонмен жұмыс істеу тәртібі, міндетті хабарландырулардың тізбесі 9. Байланыс құралдарымен, автоақпараттандырғыштармен және жолаушыларды құлақтандырудың ақпараттық жүйесімен жұмыс істеу тәртібі 10. Жол жүруді бақылаудың автоматтандырылған жүйесімен жабдықталған жылжымалы құрамда жұмыс істеу тәртібі 11. Трамвай вагондарын тарту және сүйреу тәртібі 12. Жалпыға бірдей пайдаланылатын жерүсті қалалық жолаушылар көлігіндегі қолданыстағы жол жүру ақысын төлеу нысандары 13. Диспетчерлік қызметпен және депо қызметкерлерімен байланыс жасау тәсілдері 14. Жол парақтарын, билеттік-есептік құжаттарды рәсімдеу тәртібі 15. Күзгі-қысқы жағдайларда трамвайды пайдалану ерекшеліктері 16. Қалалық электр көлігімен жолаушыларды тасымалдау қағидалары 17. Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы қағидалары мен нормалары, соның ішінде электр қауіпсіздігі, өрт қауіпсіздігі, өндірістік санитария талаптары 18. Жүргізушінің желідегі жұмысын бақылау, рейстерді есепке алу және бағалау, депо аумағындағы маневрлік жұмыстар кезінде еңбекті қорғау жөніндегі кәсіпорынның ішкі құжаттары 19. Қалалық электр көлігі маршруттарындағы қозғалыстың кідірістерін жою кезіндегі іс-әрекеттер тәртібі 20. ЖКО (жол-көлік оқиғасы) кезіндегі іс-әрекеттер тәртібі 21. Трамвайдың бағыттамалы бұрмаларынан өту қағидалары 22. Электр энергиясын ұнымды жұмсау, салонды жылыту және кондиционерлеу бойынша ұсынымдар 23. Ішкі еңбек тәртібінің ережелері 24. Ішкі еңбек тәртіптемесінің қағидалары 25. Көлік құралын басқаратын адамды мас күйде болу тұрғысынан медициналық куәландыру және оның нәтижелерін рәсімдеу қағидалары 26. Көлік құралдары жүргізушілерін рейс алдындағы медициналық қарап-тексеруден өткізу туралы нормативтік құжаттар 27. Қалалық жолаушылар көлігі жүргізушілерін даярлау және олардың біліктілігін арттыру тәртібі

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес
Еңбек функциясы 2: Тасымалдауды құжаттық рәсімдеу	Дағды 1: Сапар алдындағы (жұмыс басындағы) құжаттық рәсімдеу	Машықтар:
		1. Депо диспетчерінен жол парағын, маршрут бойынша қозғалыс кестесін, поезд кітабын, басқа да жол құжаттарын алу, диспетчер мен желіге шығару жөніндегі шебердің қолдарының болуын тексеру, тіркеу журналына қол қою 2. Кәсіпорында белгіленген тәртіпке сәйкес рейс алдындағы медициналық қарап-тексеруден өту, жол парағына жұмысқа жіберілгені туралы белгі алу 3. Жылжымалы құрамды тексергеннен кейін (ақаулықтар болмаған жағдайда) поезд кітабына, жол парағына трамвайды техникалық жарамды күйде қабылдағаны туралы қол қою 4. Тасымалдауды жүзеге асыру үшін міндетті болып табылатын басқа да құжаттаманы рәсімдеу
		Білімдер:
		1. Қалалық электр көлігімен жолаушыларды тасымалдау тәртібі 2. Жел парақтарын, билеттік-есептік құжаттарды рәсімдеу тәртібі 3. Жол құжаттамасын және басқа да құжаттаманы рәсімдеу мен тапсыру мерзімдері 4. Жүргізушілердің еңбегі мен демалысын ұйымдастыру қағидалары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес
	Дағды 2: Сапардан кейінгі (жұмыс аяқталғаннан кейінгі) құжаттық рәсімдеу	Машықтар:
		1. Нормативтік құқықтық құжаттамаға сәйкес поезд кітабы мен жол парағын толтыру 2. Поезд кітабына ақаулықтардың болуы немесе болмауы туралы жазбалар енгізу 3. Жол парағына басқаруды ауысымдық жүргізушіге тапсырғаны туралы жазба енгізу 4. Желідегі жұмыс аяқталғаннан кейін жол парағына диспетчерден трамвайдың депоға жіберілгені туралы белгі алу 5. Сапардан кейінгі медициналық қарап-тексеруден өту 6. Кәсіпорынның лауазымды тұлғаларының талаптарын орындау
		Білімдер:
		1. Қалалық электр көлігімен жолаушыларды тасымалдау тәртібі 2. Жол парақтарын, билеттік-есептік құжаттарды рәсімдеу тәртібі 3. Жол құжаттамасын және басқа да құжаттаманы рәсімдеу мен тапсыру мерзімдері 4. Жүргізушілердің еңбегі мен демалысын ұйымдастыру қағидалары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес
Еңбек функциясы 3: Көлікті қауіпсіз басқару		

Дағды 1: Жол жүрісі саласындағы заңнама талаптарын сақтау	Машықтар:
	1. Жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету және көлікті пайдалану, экологиялық қауіпсіздік бөлігінде Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын орындау, соның ішінде жол жүрісі қағидаларын сақтау 2. Жүргізушілердің еңбегі мен демалыс режимін сақтау. 3. Еңбекті қорғау жөніндегі нормаларды, қағидалар мен нұсқаулықтарды сақтау 4. Қалалық электр көлігімен жолаушылар мен багажды тасымалдау қағидаларын сақтау 5. Штаттан тыс жағдайлар мен ЖКО туындаған кездегі іс-әрекеттер тәртібін сақтау 6. ЖКО кезінде зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету жөніндегі шаралар кешенін орындау 7. ЖКО кезінде жолаушыларды эвакуациялауды ұйымдастыру 8. Болған ЖКО, сақтандыру жағдайының басталғаны туралы диспетчерлік қызметті хабардар ету және алынған нұсқауларға сәйкес әрекет ету 9. Ішкі істер органдарына ЖКО туралы хабарлау 10. ЖКО куәгерлерінің тектерін (фамилияларын) және мекенжайларын тіркеу
	Білімдер:
	11. Қазақстан Республикасының Жол қозғалысы туралы Заңы 2. Жол қозғалысы ережелері 3. Қалалық электр көлігімен жолаушылар мен багажды тасымалдау жөніндегі нормативтік құқықтық құжаттама 4. Жолаушыларды тасымалдау және жол қозғалысы қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласындағы әкімшілік, қылмыстық және азаматтық заңнаманың негізгі ережелері 5. ЖКО кезінде зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету жөніндегі іс-қимылдардың әдістемесі мен реттілігі 6. Қызметкерлері ұлттық заңнамаға сәйкес алғашқы көмек көрсетуге міндетті жедел медициналық көмекті, авариялық-құтқару және басқа да қызметтерді шақыру тәртібі 7. Көлікті пайдалану кезінде экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету жөніндегі заңнаманың негізгі ережелері 8. Қазақстан Республикасы Еңбек заңнамасының негізгі ережелері
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес

	Дағды 2: Қозғалыстың әртүрлі жағдайларында трамвайды қауіпсіз басқару техникасын меңгеру	Машықтар: 1. Ауаның әртүрлі температурасында қозғалтқышты іске қосу 2. Вагонның жылыту құрылғыларын пайдалану 3. Көріну шектелген жағдайда, қолайсыз метеорологиялық және жол жағдайларында трамвайды басқару 4. Техникалық пайдалану қағидаларында, жол жүрісі қағидаларында және нұсқаулықта белгіленген жағдайларда трамвай қозғалысын тоқтату 5. Трамвайды басқару дағдыларын меңгеру 6. Маршрутты зерделеу және трамвайды оның ерекшеліктеріне сәйкес артық тежеусіз және іске қосусыз жүргізу 7. Поездар шоғырланған орындарда трамвайдың қажетсіз орын ауыстыруларына жол бермеу 8. Алда келе жатқан көлік құралымен қауіпсіз қашықтықты (дистанцияны) және қозғалыс аралығын (интервалды) таңдау 9. Вагоннан шығу кезінде, вагонды (поезды) депоға ауысымаралық тұраққа қою кезінде жүргізушінің іс-әрекеттерінің жүйелілігін сақтау 10. Бақылау-өлшеу аспаптарының, борттық аппаратураның, навигация және байланыс құралдарының көрсеткіштерін пайдалану 11. Штаттан тыс жағдайларда тежеу дағдыларын меңгеру 12. Трамвай вагондарын тіркеу және буксирлеу жөніндегі нұсқаулықтың талаптарын сақтай отырып, буксирлеу және тіркемеде қозғалу 13. Нұсқаулыққа сәйкес ақаулы вагондардың депоға немесе жөндеу пунктіне дейінгі қозғалыс тәртібін, бұл ретте қажетті қауіпсіздік шараларын және жүру маршруттарын сақтау
		Білімдер: 1. Трамвайдың құрылысы және техникалық пайдалану қағидалары, трамвайдың техникалық сипаттамалары, жағармай материалдары мен қосалқы бөлшектерді жұмсау нормалары, трамвайдың негізгі агрегаттары мен жүйелерінің жұмыс істеу принципі, қажетті жұмыс көлемінде ақаулықтарды анықтау және жою тәсілдері 2. Қалалық электр көлігін пайдалану қағидалары (лауазымдық міндеттерге қатысты бөлігінде) 3. Қалалық электр көлігімен жолаушыларды тасымалдау қағидалары (лауазымдық міндеттерге қатысты бөлігінде) 4. Жол жүрісі қағидалары 5. Трамвай вагонын басқару техникасы 6. Маршруттардың трассалары, tramвай жолының профилі, маршруттың ерекшеліктері мен қауіпті учаскелері, соңғы станциялардың орналасуы 7. Көлік құралын қауіпсіз басқарудың негізгі теориялары. 8. Қоршаған ортаның әртүрлі жағдайларында трамвайды басқарудың барлық кезеңдеріндегі техникалық тәсілдер 9. Көріну жеткіліксіз және шектелген жағдайда, қолайсыз метеорологиялық жағдайларда трамвайды басқару бойынша ұсынымдар 10. Бақылау-өлшеу аспаптарын, борттық аппаратураны, навигациялық жүйені және байланыс құралдарын пайдалану қағидалары 11. Әртүрлі температурада қозғалтқышты іске қосу кезіндегі іс-әрекеттер тәртібі 12. Трамвай вагондарын тіркеу және буксирлеу жөніндегі нұсқаулық

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Тәртіптілік Дәлдік Парасаттылық Адалдық Атқарушылық Ұқыптылық		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Қозғалысты ұйымдастыру қызметінің пайдалану құжаттамасын жүргізу жөніндегі техник	
10. Кәсіптің карточкасы «Қозғалысты ұйымдастыру қызметінің пайдалану құжаттамасын жүргізу жөніндегі технигі»:			
Топтың коды:	3153-2		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Қозғалысты ұйымдастыру қызметінің пайдалану құжаттамасын жүргізу жөніндегі технигі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Қалалық электр көлігін пайдалану, техникалық қызмет көрсету және жөндеу	Біліктілік: Электрмеханик
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Жұмыс өтіліне (базалық санат үшін) не қозғалыс қызметіндегі жұмыс өтілі 1-2 жылдан кем емес талаптар қойылмайды		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	3112-1-002 - Техник (жалпы бейін) 3112-9-002 - Қозғалысты үйрену жөніндегі техник		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қозғалысты ұйымдастыру қызметінің пайдалану құжаттамасын жүргізу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Көлік және сабақтас процестерді құжаттық рәсімдеу 2. Жолаушылар ағынын зерттеуге қатысу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Көлік және сабақтас процестерді құжаттық рәсімдеу	Дағды 1: Құжаттаманы, журналдарды жүргізу	Машықтар:	
		1. Көлікті пайдалану мәселелеріне байланысты қозғалысты ұйымдастыру қызметінің құжаттамасын жүргізу 2. Трамвай маршруттарының паспорттарын жасау, түзету 3. Әрбір маршрут бойынша аялдама пункттерін және олардың арасындағы қашықтықты есепке алу журналын жүргізу 4. Азаматтардың ескертулері мен ұсыныстарын есепке алу журналын жүргізу, оларға жауап дайындау 5. Диспетчерлік станцияларда кітаптардың шағымдар мен ұсыныстардың дұрыс жүргізілуін бақылау	

	Білімдер:
	1. Қозғалыс қызметінің құзыретіне кіретін мәселелер бойынша ұйымдастыру-өкімдік құжаттар 2. Трамвайлардың маршруттық желісі 3. Маршруттардағы трамвайлардың жүру кестесі 4. Трамвайларды қозғалысты ұйымдастыру бөлігінде техникалық пайдалану қағидалары 5. Электр қауіпсіздігі, өрт қауіпсіздігі, өндірістік санитария талаптарын қоса алғанда, еңбекті қорғау, техника қауіпсіздігі қағидалары мен нормалары 6. Жолаушыларды қалалық көлікпен тасымалдауды ұйымдастыру негіздері 7. Заманауи байланыс құралдарын, есептеу техникасын пайдалану негіздері
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес
Дағды 2: Өндірістік және ұйымдастырушылық құжаттаманы қалыптастыруға қатысу	Машықтар:
	1. Неғұрлым білікті маманның басшылығымен аумақты және байланыс желісін қайта құру схемаларын әзірлеу 2. Неғұрлым білікті маманның басшылығымен маршруттық желінің сызбаларын, техникалық-өкімдік актілерді әзірлеу 3. Жол жағдайы өзгерген кезде жетекші маманның басшылығымен қалалық рельсті көліктің қозғалыс кестесі мен кестесіне өзгерістер енгізу 4. Қозғалысты ұйымдастыру қызметінің желілік персоналының жұмысын реттейтін бұйрықтардың, өкімдердің және нұсқаулықтардың жобаларын дайындауға қатысу 5. Маршруттардағы жылжымалы құрам жұмысының пайдалану көрсеткіштерін есепке алу және талдау бойынша техникалық құжаттаманы ресімдеу 6. Қалалық электр көлігі маршруттарының паспорттарын жасауға және желілер мен байланыс желілерінің ұзындығын есепке алуға көмектесу 7. Қозғалыс қауіпсіздігін арттыру бойынша ұйымдастырушылық-техникалық іс-шаралар жоспарларын әзірлеу үшін бастапқы деректер мен схемаларды дайындау
	Білімдер:
	1. Қозғалыс қызметінің құзыретіне кіретін мәселелер бойынша ұйымдастыру-өкімдік құжаттар 2. Трамвайлардың маршруттық желісі 3. Маршруттардағы трамвайлардың жүру кестесі 4. Трамвайларды қозғалысты ұйымдастыру бөлігінде техникалық пайдалану қағидалары 5. Электр қауіпсіздігі, өрт қауіпсіздігі, өндірістік санитария талаптарын қоса алғанда, еңбекті қорғау, техника қауіпсіздігі қағидалары мен нормалары 6. Жолаушыларды қалалық көлікпен тасымалдауды ұйымдастыру негіздері 7. Заманауи байланыс құралдарын, есептеу техникасын пайдалану негіздері
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес

	Дағды 3: Жасанды интеллект құралдарын қолдана отырып, операциялық деректерді сандық өңдеу және мұрағаттық мәліметтер базасын сақтау қауіпсіздігін қамтамасыз ету	Машықтар: 1. Қағаз жолдарды, билет-есеп парақтарын және шығарылым журналдарын дұрыс цифрландыру үшін аі-мәтінді автоматты тану құралдарын қолдану 2. Деректер массивтерін қайталанулар мен қателерден автоматты түрде тексеру, сүзу және тазарту үшін кірістірілген ақылды электрондық кесте сценарийлерін пайдалану 3. Тәулік сағаттары, маусымдар және маршруттардың нақты аралықтары бойынша жолаушылар ағыны туралы деректерді топтастыру үшін мамандандырылған ЖИ-анализаторларға сұраныстар қалыптастыру 4. Жасанды интеллектпен өңделген деректер негізінде жолаушылар ағынын бөлудің автоматты жиынтық графиктерін, картограммаларын және диаграммаларын жасау 5. Генеративті LLM-модельдердің көмегімен түсіндірме жазбалардың, регламенттік анықтамалардың және қозғалыс жүйелілігі көрсеткіштері бойынша статистикалық есептердің шаблондарын жасау 6. Трамвай маршруттарының цифрлық паспорттарын және электр шаруашылығының жолдық даму схемаларын резервтік көшірудің күнделікті регламенттік рәсімдерін орындау 7. Кірістірілген ОЖ шифрлау құралдарын қолдана отырып, жергілікті қалталар мен операциялық құжаттама файлдарын қорғаудың негізгі параметрлерін реттеу 8. Құпия сөз гигиенасы ережелерін қатаң сақтау, корпоративтік қозғалыс дерекқорларына қол жеткізу үшін күрделі аутентификация деректерін уақтылы жаңарту 9. Электрондық поштадағы зиянды тіркемелерді тану және депоның коммерциялық және қызметтік деректерін ұрлауға бағытталған фишингтік сілтемелерді бұғаттау 10. Техникалық есепке алудың арнайы электрондық журналында ақпараттық қауіпсіздік инциденттерінің (БҚ іркілістері, вирустар, жабдықтың істен шығуы) нақты есебін жүргізу

		Білімдер:
		1. Таңбаларды оптикалық тану жүйелерінің, машиналық сұрыптау алгоритмдерінің және мәтіндік деректерді автоматты түрде жіктеудің негізгі принциптері 2. Электрондық құжат айналымын бағдарламалық қамтамасыз етудің және көлік жұмысын есепке алудың мамандандырылған ат-кешендерінің функционалдық мүмкіндіктері 3. Валидаторлардан және жолаушылардың Автоматты есептегіштерінен жиналатын ақпараттың үлкен массивтерін (Big Data) статистикалық талдау әдістері мен алгоритмдері 4. Ақпараттың құпиялылығы, коммерциялық және қызметтік құпия ұғымы, мұрағаттық деректерді рұқсатсыз жария еткені немесе таратқаны үшін құқықтық жауапкершілік 5. Қазақстан Республикасының электрондық құжаттарды мұрағаттық сақтауды ұйымдастыруға және аса маңызды дерекқорларды қорғауға қойылатын заңнамалық талаптары 6. Маршруттардың цифрлық паспорттарын қауіпсіз сақтау, қолжетімділікті шектеу және бөгде қалалық ведомстволар мен талдау орталықтарына беру қағидалары 7. Шифрлаушы және шпиондық бағдарламалық қамтамасыз ету принциптерін қоса алғанда, кеңсе жұмыс станциялары үшін қауіпсіздік қатерлерінің архитектурасы 8. Кәсіпорынның корпоративтік киберқауіпсіздік саясаты, алынбалы ақпарат тасымалдағыштарды (USB-флэш-дискілер, сыртқы қатты дискілер) қауіпсіз пайдалану ережелері 9. Операциялық жүйені вирустармен жұқтыру белгілері анықталған кезде немесе депоның желілік ресурстарына кіруді бұғаттаған кезде қызметкердің іс-қимыл тәртібі 10. Сақтық көшірме жасау стандарттары және жасалған пайдалану құжаттарының резервтік көшірмелерінің тұтастығын тексеру әдістері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес
Еңбек функциясы 2: Жолаушылар ағынын зерттеуге қатысу		

Дағды 1: Жолаушылар ағынын зерттеуді дайындау және жүргізу	Машықтар:
	1. Жолаушылар ағынына тексеру жүргізуге дайындалу 2. Жолаушылар ағынын тексеруге қатысу, алынған деректерді өңдеу 3. Трамвайлар маршруттарында және қалалық Автомобиль және электр көлігі желілерінде жолаушылар ағынын тексеру материалдарын (диаграммалар, картограммалар, схемалар және т. б.) ресімдеу 4. Тексеру жүргізу үшін есепке алу құжаттамасын (сауалнамалар, есепке алу талондары, кестелік және заттай байқаулар бланкілері)жинақтау және дайындау 5. Жолаушылар ағынының есептегіштеріне (есептегіштеріне) салондарды толтыруды тіркеу, аялдама пункттерінде жолаушыларды отырғызу және түсіру қағидалары бойынша нұсқама жүргізу 6. Жолаушыларды есептеудің автоматтандырылған жүйелерінен және валидаторлардан деректерді түсіруді, тексеруді және бастапқы сүзуді жүзеге асыру 7. Жолаушылар ағынының негізгі сандық көрсеткіштерін есептеу (жолаушылардың ауысу коэффициенті, сапардың орташа қашықтығы, аралықтар мен тәулік сағаттары бойынша жолаушылар ағынының қуаты) 8. Есептегіштердің желідегі жұмысын бақылау және олардың визуалды, сауалнамалық немесе кестелік тексеру жүргізу әдістемесін сақтауын қамтамасыз ету
	Білімдер:
	1. Қозғалыс қызметінің құзыретіне кіретін мәселелер бойынша ұйымдастыру-өкімдік құжаттар 2. Жолаушылар ағынын тексеру және деректерді өңдеу әдістемесі 3. Автобустардың, трамвайлардың және троллейбустардың маршруттық желісі 4. Қозғалысты ұйымдастыру бөлігінде қалалық көлікті техникалық пайдалану қағидалары 5. Тиісті көлік түрінің маршруттық желісін дамыту жоспарлары 6. Электр қауіпсіздігі, өрт қауіпсіздігі, өндірістік санитария талаптарын қоса алғанда, еңбекті қорғау, техника қауіпсіздігі қағидалары мен нормалары 7. Жолаушыларды қалалық көлікпен тасымалдауды ұйымдастыру негіздері 8. Заманауи байланыс құралдарын, есептеу техникасын пайдалану негіздері
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес

	Дағды 2: Жолаушылар ағынын зерттеу нәтижелері бойынша ұсыныстар дайындау	Машықтар:
		1. Тасымалдаудағы кемшіліктерді анықтау 2. Тасымалдауды ұйымдастырудағы кемшіліктерді жою, сондай-ақ оңтайлы кестелерді әзірлеу және жылжымалы құрамды тиімді пайдалану бойынша ұсыныстар енгізу 3. Кейінгі талдау үшін жолаушылар ағынын заттай, кестелік немесе автоматтандырылған тексерулердің бастапқы деректерін топтастыру және жүйелеу 4. Жолаушылар ағынының картограммасын жасау және тасымалдау көлемін тәулік сағаты, апта күндері және маршруттық желінің аралықтары бойынша бөлу 5. Салондарды толтырудың белгіленген коэффициенті негізінде нақты маршруттарда жылжымалы құрамның түрін (класын) немесе санын өзгерту бойынша ұсыныстар тұжырымдау 6. Қолданыстағы маршруттардың трассаларын түзету, жаңаларын ашу немесе тиімсіз аялдама пункттерін жабу үшін негіздемелер дайындау 7. Жоғары тұрған басшылыққа ұсыну үшін көліктік қызмет көрсетуді жақсарту жөніндегі ұсынымдармен жиынтық есептерді, түсіндірме жазбаларды және графикалық материалдарды ресімдеу
		Білімдер:
		1. Қозғалыс қызметінің құзыретіне кіретін мәселелер бойынша ұйымдастыру-өкімдік құжаттар 2. Жолаушылар ағынын тексеру және деректерді өңдеу әдістемесі 3. Автобустардың, трамвайлардың және троллейбустардың маршруттық желісі 4. Қозғалысты ұйымдастыру бөлігінде қалалық көлікті техникалық пайдалану қағидалары 5. Тиісті көлік түрінің маршруттық желісін дамыту жоспарлары 6. Электр қауіпсіздігі, өрт қауіпсіздігі, өндірістік санитария талаптарын қоса алғанда, еңбекті қорғау, техника қауіпсіздігі қағидалары мен нормалары 7. Жолаушыларды қалалық көлікпен тасымалдауды ұйымдастыру негіздері 8. Заманауи байланыс құралдарын, есептеу техникасын пайдалану негіздері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дәлдік Бастамашылық Логикалық ойлау Жақсы есте сақтау қабілеті Сауаттылық	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Қозғалысты қызметінің диспетчері
	5	Қозғалыс қауіпсіздігі жөніндегі ревизор
	2	Трамвай жүргізушісі
	11. Кәсіптің карточкасы «Қозғалыс қауіпсіздігін тексеруші»:	
Топтың коды:	2149-3	
Қызмет атауының коды:	2149-3-017	
Кәсіптің атауы:	Қозғалыс қауіпсіздігін тексеруші	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: орта білімнен кейінгі (қолданбалы бакалавриат)	Мамандық: Қала электр көліктерін пайдалану, техникалық қызмет көрсету және жөндеу	Біліктілік: Қала электр көліктерін пайдалану, техникалық қызмет көрсету және жөндеу қолданбалы бакалавры
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Қалалық рельсті көлікте (қозғалыс, жол немесе жылжымалы құрам қызметтерінде) кемінде 3 жыл жұмыс өтілі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	1325-1-037 - Қауіпсіздік қызметінің бастығы (көлікте)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қалалық электр көлігінің (трамвайлардың) желідегі қауіпсіз әрі үздіксіз қозғалысын қамтамасыз ету, жол-көлік оқиғаларының алдын алу және қозғалыс ережелерінің сақталуын бақылау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Көлік процестерінің қауіпсіздігін бақылау 2. Қозғалыс қауіпсіздігінің алдын алу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Көлік процестерінің қауіпсіздігін бақылау	Дағды 1: Қозғалыстың тұрақтылығы мен қауіпсіздігін бақылау	Машықтар:	
		1. Қалалық электр көлігінде қозғалыстың жүйелілігі мен қауіпсіздігін, жолаушылар мен багажды тасымалдау қағидаларының сақталуын бақылау 2. Трамвай жүргізушілерінің жол қозғалысы ережелерін, электр көлігі жылжымалы құрамын техникалық пайдалану қағидаларын, қозғалысты ұйымдастыру мен қауіпсіздігіне қатысты нұсқаулықтарды, бұйрықтар мен өкімдерді сақтауын бақылау 3. Бақылау пункттерінде қозғалыс кестелерінің поезд (машина) кестелеріне сәйкес сақталуын бақылау 4. Кестеден ауытқу белгіленген рұқсат етілген шектен асқан жағдайда, жол парақтарына белгі соғу немесе бұл туралы диспетчерге хабарлау 5. Диспетчерлік қызметке қозғалыстың жүйелілігі мен қауіпсіздігінің барлық бұзылулары туралы хабардар ету	
		Білімдер:	
		1. Ұйым қызметінің бағыты бойынша заңнамалық, өзге де нормативтік құқықтық актілер, әдістемелік және нормативтік-техникалық материалдар 2. Техникалық даму перспективалары және ұйым (ұйым бөлімшелері) қызметінің ерекшеліктері, жұмыс принциптері 3. Әзірленетін және пайдаланылатын техникалық құралдардың, материалдардың техникалық сипаттамалары, конструктивтік ерекшеліктері және олардың қасиеттері 4. Есептеу техникасының, коммуникациялардың және байланыстың заманауи құралдары 5. Зерттеу әдістері, жұмыстарды орындау тәртібі мен шарттары 6. Техникалық құжаттамаға, материалдарға, бұйымдарға қойылатын негізгі талаптар 7. Техникалық құжаттаманы жасау және ресімдеу жөніндегі қолданыстағы стандарттар, техникалық шарттар, ережелер мен нұсқаулықтар 8. Техникалық есептеулер жүргізу және зерттеулер мен әзірлемелердің экономикалық тиімділігін айқындау әдістері	

		9. Ғылым мен техниканың жетістіктері, тиісті қызмет саласындағы озық отандық және шетелдік тәжірибе 10. Экономика, өндірісті ұйымдастыру, еңбек және басқару негіздері 11. Еңбек заңнамасы, ішкі еңбек тәртібінің тәртібі, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі талаптары 12. Жылжымалы құрамның құрылғылары, техникалық сипаттамалары, майлау материалдарын, қосалқы бөлшектерді тұтыну нормалары, трамвайдың негізгі агрегаттары мен жүйелерінің жұмыс принципі, ақаулықтарды анықтау және жою әдістері 13. Қалалық рельсті көлікті ұйымдастыру және оның жұмысы, тексеру қызметі мәселелері бойынша ұйымдастыру-өкімдік құжаттар 14. Электр қауіпсіздігі, өрт қауіпсіздігі, өндірістік санитария талаптарын қоса алғанда, еңбекті қорғау, техника қауіпсіздігі қағидалары мен нормалары 15. Қызметтің барлық желілік қызметкерлеріне арналған қауіпсіздік ережелері 16. Жолаушыларды қалалық көлікпен тасымалдауды ұйымдастыру негіздері 17. Маршруттық схема, барлық трамвай маршруттары мен қызметтік жолдардың жоспары мен профилі, маневрлік құрылғылар мен арнайы бөліктердің орналасуы, авариялық жағдайларда айналма қозғалыстардың схемалары 18. Қалалық рельсті көліктің жұмыс көрсеткіштері 19. Маршруттардағы трамвайлардың жүру кестесі 20. Трамвайлар (пойыздар) наряды 21. Тораптар мен соңғы пункттердің өткізу қабілеті 22. Бұзылған қозғалысты қалпына келтіру тәртібі туралы нұсқаулық 23. Жүру режимін өзгерту тәртібі 24. Жыл кезеңдері мен тәулік сағаттары бойынша жолаушылар ағынының негізгі бағыттары 25. Сигналдық құрылғылардың орналасуы және жылдамдық қозғалысы шектелген учаскелер 26. Қалыпты және төтенше қуат схемалары және байланыс желісін бөлу 27. Еңбек экономикасының негіздері, өндірісті ұйымдастыру және басқару 28. Заманауи байланыс құралдарын, есептеу техникасын пайдалану негіздері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес
	Дағды 2: Қалалық электр көлігі инфрақұрылымының жай-күйін бақылау	Машықтар:
		1. Өз учаскесінің шегінде жолдардың, бұрмалардың, контактілі желінің, көшелер мен жолдардың жүру бөлігінің, сигнал беру және байланыс құралдарының және т.б. жай-күйіне визуалды тексеру жүргізу 2. Анықталған бұзушылықтарды жедел жою бойынша шаралар қабылдау 3. Диспетчерлік және жөндеу қызметтерімен, қалалық жол шаруашылығы қызметтерімен, әкімшілік полициямен өзара іс-әрекет жасау 4. Қозғалыс қауіпсіздігін қамтамасыз ету бөлігінде қалалардағы жол қозғалысы жағдайында жұмыс жүргізу орындарын қоршау жөніндегі нұсқаулыққа сәйкес қалалық электр көлігі маршруттарында жол жұмыстарының орындалуын бақылауды жүзеге асыру 5. Диспетчерлік қызметке жол жұмыстарының жай-күйі туралы хабардар ету 6. Қозғалысты қалпына келтіруге қатысатын жүргізушілерге нұсқама өткізу

	Білімдер: 1. Ұйым қызметінің бағыты бойынша заңнамалық, өзге де нормативтік құқықтық актілер, әдістемелік және нормативтік-техникалық материалдар 2. Техникалық даму перспективалары және ұйым (ұйым бөлімшелері) қызметінің ерекшеліктері, жұмыс принциптері 3. Әзірленетін және пайдаланылатын техникалық құралдардың, материалдардың техникалық сипаттамалары, конструктивтік ерекшеліктері және олардың қасиеттері 4. Есептеу техникасының, коммуникациялардың және байланыстың заманауи құралдары 5. Зерттеу әдістері, жұмыстарды орындау тәртібі мен шарттары 6. Техникалық құжаттамаға, материалдарға, бұйымдарға қойылатын негізгі талаптар 7. Техникалық құжаттаманы жасау және ресімдеу жөніндегі қолданыстағы стандарттар, техникалық шарттар, ережелер мен нұсқаулықтар 8. Техникалық есептеулер жүргізу және зерттеулер мен әзірлемелердің экономикалық тиімділігін айқындау әдістері 9. Ғылым мен техниканың жетістіктері, тиісті қызмет саласындағы озық отандық және шетелдік тәжірибе 10. Экономика, өндірісті ұйымдастыру, еңбек және басқару негіздері 11. Еңбек заңнамасы, ішкі еңбек тәртібінің тәртібі, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі талаптары 12. Маршруттық схема, барлық трамвай маршруттары мен қызметтік жолдардың жоспары мен профилі, маневрлік құрылғылар мен арнайы бөліктердің орналасуы, авариялық жағдайларда айналма қозғалыстардың схемалары 13. Маршруттардағы трамвайлардың жүру кестесі 14. Трамвайлар (пойыздар) наряды 15. Тораптар мен соңғы пункттердің өткізу қабілеті 16. Бұзылған қозғалысты қалпына келтіру тәртібі туралы Нұсқаулық 17. Жүру режимін өзгерту тәртібі 18. Жыл кезеңдері мен тәулік сағаттары бойынша жолаушылар ағынының негізгі бағыттары 19. Сигналдық құрылғылардың орналасуы және жылдамдық қозғалысы шектелген учаскелер 20. Қалыпты және төтенше қуат схемалары және байланыс желісін бөлу 21. Еңбек экономикасының негіздері, өндірісті ұйымдастыру және басқару 22. Заманауи байланыс құралдарын, есептеу техникасын пайдалану негіздері
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес

	Дағды 3: Көлік оқиғаларының мән-жайларын анықтауға қатысу	Машықтар: 1. Қозғалыстың бөгелу себептері мен жол-көлік оқиғаларының мән-жайларына орын алған жерлерге бару арқылы қызметтік тергеп-тексеру жүргізу 2. Қозғалыстың бөгелу себептерін, ЖКО-ны анықтау және бұзылған қозғалысты қалпына келтіру бойынша жедел шаралар қабылдау 3. Ішкі істер министрлігі Әкімшілік полиция комитетінің қызметкерлерімен бірлесіп ЖКО себептері мен оған кінәлі тұлғаларды анықтау 4. Орын алған ЖКО-ны тиісті актімен ресімдеу 5. ЖКО мен көлік қозғалысының бөгелуін есепке алуды жүргізу 6. Үздіксіз және қауіпсіз қозғалысты қамтамасыз ету мәселелері бойынша белгіленген есептілікті жүргізу

	Білімдер:
	1. Ұйым қызметінің бағыты бойынша заңнамалық, өзге де нормативтік құқықтық актілер, әдістемелік және нормативтік-техникалық материалдар 2. Техникалық даму перспективалары және ұйым (ұйым бөлімшелері) қызметінің ерекшеліктері, жұмыс принциптері 3. Әзірленетін және пайдаланылатын техникалық құралдардың, материалдардың техникалық сипаттамалары, конструктивтік ерекшеліктері және олардың қасиеттері 4. Есептеу техникасының, коммуникациялардың және байланыстың заманауи құралдары 5. Зерттеу әдістері, жұмыстарды орындау тәртібі мен шарттары 6. Техникалық құжаттамаға, материалдарға, бұйымдарға қойылатын негізгі талаптар 7. Техникалық құжаттаманы жасау және ресімдеу жөніндегі қолданыстағы стандарттар, техникалық шарттар, ережелер мен нұсқаулықтар 8. Техникалық есептеулер жүргізу және зерттеулер мен әзірлемелердің экономикалық тиімділігін айқындау әдістері 9. Ғылым мен техниканың жетістіктері, тиісті қызмет саласындағы озық отандық және шетелдік тәжірибе 10. Еңбек заңнамасы, ішкі еңбек тәртібінің тәртібі, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі талаптары 11. Тексеру қызметі мәселелері бойынша ұйымдастыру-өкімдік құжаттар 12. Қозғалыс қауіпсіздігіне және жылжымалы құрамды, жолды, байланыс желісін, сигнализацияны және желілік құрылғыларды пайдалануға қатысты нұсқаулықтар, бұйрықтар мен өкімдер 13. Электр қауіпсіздігі, өрт қауіпсіздігі, өндірістік санитария талаптарын қоса алғанда, еңбекті қорғау, техника қауіпсіздігі қағидалары мен нормалары 14. Маршруттық схема, барлық трамвай маршруттары мен қызметтік жолдардың жоспары мен профилі, маневрлік құрылғылар мен арнайы бөліктердің орналасуы, авариялық жағдайларда айналма қозғалыстардың схемалары 15. Учаскелер шекарасындағы қозғалыс үшін ең қауіпті орындар 16. Қозғалыстағы бұзушылықтар туралы құжаттарды ресімдеу нысандары мен тәртібі 17. Жол қозғалысы қауіпсіздігі, ЖКО салдарынан келтірілген залалды өтеу бөлігінде әкімшілік, қылмыстық және азаматтық заңнаманың нормалары 18. Авариялық-құтқару және басқа да қызметтерді шақыру тәртібі 19. Заманауи байланыс құралдарын, есептеу техникасын пайдалану негіздері
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес

	Дағды 4: Трамвай желісіндегі жол-көлік оқиғалары мен инциденттерді техникалық-сараптамалық тексеру	Машықтар: 1. ЖКО орнын алғашқы тексеруді жүргізу, оқиға орнына жедел келу, трамвайдың, бөгде көліктің, жол элементтерінің және байланыс желісінің өзара орналасуын белгілеу 2. Авария аймағында параметрлерді аспаптық өлшеуге, трамвайдың тежегіш және аялдама жолын, рельстердің тозу шамасын және түйіспелі сым аспасының биіктігін өлшеуге 3. Оқиғалардың сараптамалық схемаларын жасау, қозғалыс траекторияларын, соққы нүктелерін және жол белгілерінің орналасуын көрсете отырып, ЖКО немесе вагонның рельстерден түсуінің егжей-тегжейлі схемаларын графикалық және заңды түрде сауатты сызу 4. Борттық құрылғылардың деректерін алу және транскрипциялау, электронды борттық тіркеушілерден, вагонның жылдамдығын және тежеу параметрлерін тіркеу жүйелерінен деректерді алу және бастапқы талдау 5. Шолу жүйесінің бейнематериалдарын талдау, оқиға хронологиясын минуттық қалпына келтіру және жүргізушінің әрекеттерін бағалау үшін трамвайдың сыртқы және ішкі бақылау камераларының жазбаларымен жұмыс жасау 6. Оқиға орнынан кейін жылжымалы құрамның техникалық жай-күйін, тежегіш жабдықтың, доңғалақ жұптарының, пантографтың және вагон габариттерінің жарамдылығын көзбен шолып бақылауды бағалау 7. Тергеу органдарымен өзара іс-қимыл жасау, трамвай паркінің мүдделерін кәсіби түрде білдіру, техникалық түсініктемелер беру және инспекторлармен және анықтаушылармен іс-қимылды үйлестіру 8. Авариянның жасырын себептерін анықтау үшін трамвай жүргізушісінен, кондуктордан, жолаушылардан және оқиға куәгерлерінен алғашқы ауызша және жазбаша түсініктемелер жинау 9. Тараптардың кінәсі мен жауапкершілік дәрежесін анықтау: жиналған фактілерді ЖҚЕ талаптарымен, трамвайларды техникалық пайдалану қағидаларымен және сараптамалық қорытынды шығару үшін лауазымдық нұсқаулықтармен салыстыру 10. Апатқа қарсы ұйғарымдар әзірлеу, қайталанған ЖКО болдырмау үшін апатты учаскеде қозғалысты ұйымдастыруды өзгерту бойынша дәлелді қорытындылар мен орындауға міндетті ұсынымдар дайындау

	Білімдер:
	1. Ұйым қызметінің бағыты бойынша заңнамалық, өзге де нормативтік құқықтық актілер, әдістемелік және нормативтік-техникалық материалдар 2. Техникалық даму перспективалары және ұйым (ұйым бөлімшелері) қызметінің ерекшеліктері, жұмыс принциптері 3. Әзірленетін және пайдаланылатын техникалық құралдардың, материалдардың техникалық сипаттамалары, конструктивтік ерекшеліктері және олардың қасиеттері 4. Есептеу техникасының, коммуникациялардың және байланыстың заманауи құралдары 5. Зерттеу әдістері, жұмыстарды орындау тәртібі мен шарттары 6. Техникалық құжаттамаға, материалдарға, бұйымдарға қойылатын негізгі талаптар 7. Техникалық құжаттаманы жасау және ресімдеу жөніндегі қолданыстағы стандарттар, техникалық шарттар, ережелер мен нұсқаулықтар 8. Техникалық есептеулер жүргізу және зерттеулер мен әзірлемелердің экономикалық тиімділігін айқындау әдістері 9. Ғылым мен техниканың жетістіктері, тиісті қызмет саласындағы озық отандық және шетелдік тәжірибе 10. Еңбек заңнамасы, ішкі еңбек тәртібінің тәртібі, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі талаптары 11. Тексеру қызметі мәселелері бойынша ұйымдастыру-өкімдік құжаттар 12. Қозғалыс қауіпсіздігіне және жылжымалы құрамды, жолды, байланыс желісін, сигнализацияны және желілік құрылғыларды пайдалануға қатысты нұсқаулықтар, бұйрықтар мен өкімдер 13. Электр қауіпсіздігі, өрт қауіпсіздігі, өндірістік санитария талаптарын қоса алғанда, еңбекті қорғау, техника қауіпсіздігі қағидалары мен нормалары 14. Маршруттық схема, барлық трамвай маршруттары мен қызметтік жолдардың жоспары мен профилі, маневрлік құрылғылар мен арнайы бөліктердің орналасуы, авариялық жағдайларда айналма қозғалыстардың схемалары 15. Учаскелер шекарасындағы қозғалыс үшін ең қауіпті орындар 16. Қозғалыстағы бұзушылықтар туралы құжаттарды ресімдеу нысандары мен тәртібі. 17. Жол қозғалысы қауіпсіздігі, ЖКО салдарынан келтірілген залалды өтеу бөлігінде әкімшілік, қылмыстық және азаматтық заңнаманың нормалары 18. Авариялық-құтқару және басқа да қызметтерді шақыру тәртібі 19. Заманауи байланыс құралдарын, есептеу техникасын пайдалану негіздері
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес

	Дағды 5: Желідегі жылжымалы құрамның техникалық аудиті және пайдалану қауіпсіздігін бақылау	Машықтар: 1. Тежегіш жүйелеріне кенеттен желілік бақылау жүргізу, маршруттың бақылау пункттерінде трамвай тежегіштерінің барлық түрлерінің (электродинамикалық, механикалық, магниторельсті) жұмыс тиімділігін іріктеп тексеруді жүзеге асыру 2. Доңғалақ жұптарының қозғалыстағы жарамдылығын, дөңгелектердің қауіпті ақауларын (сырғытпалар, наварлар, бандаждардағы жарықтар) нақты қағу және трамвай тексеруші бекетінен өткен кезде діріл арқылы көзбен және есту арқылы анықтауды бақылау 3. Ток қабылдағыштардың (пантографтардың) тозуын бағалау, көміртекті кірістірулердің жай-күйін және ток қабылдағыштың жыланының геометриясын оның сынуы мен байланыс желісінің үзілуіне жол бермеу үшін көзбен бақылау 4. Борттық құмсалғыштардың жұмысын инспекциялау, құрғақ құмның болуын және оны пайдалану және сүйреу жағдайларында трамвайды шұғыл тежеу үшін доңғалақтардың астына беру жүйесінің жарамдылығын тексеру 5. Тіркеме құрылғыларының жарамдылығын бақылау, вагондардың өздігінен тартылуын болдырмау үшін көптеген бірліктер жүйесі бойынша жұмыс істейтін поездардағы вагонаралық тіркемелер мен аспаптардың бекітілу сенімділігін және техникалық жай-күйін тексеру 6. Пассивті қауіпсіздік жүйелерінің жұмысын тыңдау, вагон астына кездейсоқ құлаған кезде жаяу жүргіншілерді қорғайтын қауіпсіздік торларының, буферлердің және вагон астындағы қауіпсіздік қалқандарының жарамдылығы мен дұрыс орналасуын бақылау 7. Бейнетіркегіштер арқылы жасырын ақауларды анықтау, бөлшектердің ұшқынын, типтік емес тербелістерін немесе үйкелістерін ерте анықтау үшін борттық камералардың (пантограф пен арбаларға бағытталған) жазбаларын талдау 8. Вагондардың габариттері мен жүктемесін, жылжымалы құрамның габариттерінің бұзылуын жедел тіркеуді (мысалы, ашық люктер, белбеулер немесе шанақтың деформациясы салдарынан) және вагондардың сыни шамадан тыс жүктелуінің жолын кесуді бақылау 9. Авариялық вагондарды пайдалануға тыйым салу, қозғалыс қауіпсіздігіне қатер төнген кезде трамвайды маршруттан дереу алып тастау және оны депоға жіберу туралы заңдық негізделген және уақтылы жедел шешімдер қабылдау 10. Техникалық жай-күй журналдарын (поезд кітаптарын) талдау, жүргізушілердің вагонның жұмысына ескертулер туралы жазбаларын үнемі тексеру және трамвайлардың шығарылуын болдырмау үшін оларды жөндеу аймағының ақаулықтарды жою туралы есептерімен салыстыру

		Білімдер:
		1. Ұйым қызметінің бағыты бойынша заңнамалық, өзге де нормативтік құқықтық актілер, әдістемелік және нормативтік-техникалық материалдар 2. Техникалық даму перспективалары және ұйым (ұйым бөлімшелері) қызметінің ерекшеліктері, жұмыс принциптері 3. Әзірленетін және пайдаланылатын техникалық құралдардың, материалдардың техникалық сипаттамалары, конструктивтік ерекшеліктері және олардың қасиеттері 4. Есептеу техникасының, коммуникациялардың және байланыстың заманауи құралдары 5. Зерттеу әдістері, жұмыстарды орындау тәртібі мен шарттары 6. Техникалық құжаттамаға, материалдарға, бұйымдарға қойылатын негізгі талаптар 7. Техникалық құжаттаманы жасау және ресімдеу жөніндегі қолданыстағы стандарттар, техникалық шарттар, ережелер мен нұсқаулықтар 8. Техникалық есептеулер жүргізу және зерттеулер мен әзірлемелердің экономикалық тиімділігін айқындау әдістері 9. Ғылым мен техниканың жетістіктері, тиісті қызмет саласындағы озық отандық және шетелдік тәжірибе 10. Еңбек заңнамасы, ішкі еңбек тәртібінің тәртібі, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі талаптары 11. Тексеру қызметі мәселелері бойынша ұйымдастыру-өкімдік құжаттар 12. Қозғалыс қауіпсіздігіне және жылжымалы құрамды, жолды, байланыс желісін, сигнализацияны және желілік құрылғыларды пайдалануға қатысты нұсқаулықтар, бұйрықтар мен өкімдер 13. Электр қауіпсіздігі, өрт қауіпсіздігі, өндірістік санитария талаптарын қоса алғанда, еңбекті қорғау, техника қауіпсіздігі қағидалары мен нормалары 14. Маршруттық схема, барлық трамвай маршруттары мен қызметтік жолдардың жоспары мен профилі, маневрлік құрылғылар мен арнайы бөліктердің орналасуы, авариялық жағдайларда айналма қозғалыстардың схемалары 15. Учаскелер шекарасындағы қозғалыс үшін ең қауіпті орындар 16. Қозғалыстағы бұзушылықтар туралы құжаттарды ресімдеу нысандары мен тәртібі. 17. Жол қозғалысы қауіпсіздігі, ЖКО салдарынан келтірілген залалды өтеу бөлігінде әкімшілік, қылмыстық және азаматтық заңнаманың нормалары 18. Авариялық-құтқару және басқа да қызметтерді шақыру тәртібі 19. Заманауи байланыс құралдарын, есептеу техникасын пайдалану негіздері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес
Еңбек функциясы 2: Қозғалыс қауіпсіздігінің алдын алу		

	Дағды 1: Жол қозғалысы қауіпсіздігі саласындағы іс-шараларды әзірлеу	Машықтар:
		1. ЖКО-ның мән-жайлары мен туындау себептеріне талдау жасау 2. ЖКО салдарларын жою және қозғалыс қауіпсіздігі мен жүйелілігін қамтамасыз ету бойынша нақты шараларды әзірлеу және оларды жедел іске асыру 3. Жол қозғалысы қауіпсіздігін қамтамасыз етумен байланысты органдармен өзара іс-әрекетті жүзеге асыру 4. Өзінің біліктілік деңгейін тұрақты түрде арттыру 5. Жол қозғалысы қауіпсіздігін арттыру бойынша іс-шараларды әзірлеу 6. Тасымал және жол қозғалысы қауіпсіздігі мәселелері бойынша әдістемелік материалдар мен нұсқаулықтарды әзірлеу 7. Жүргізушілерге жол қозғалысы қауіпсіздігі мәселелері бойынша нұсқама (инструктаж) өткізу
		Білімдер:
		1. ЖКО-ның мән-жайлары мен туындау себептеріне талдау жасау 2. ЖКО салдарларын жою және қозғалыс қауіпсіздігі мен жүйелілігін қамтамасыз ету бойынша нақты шараларды әзірлеу және оларды жедел іске асыру 3. Жол қозғалысы қауіпсіздігін қамтамасыз етумен байланысты органдармен өзара іс-әрекетті жүзеге асыру 4. Өзінің біліктілік деңгейін тұрақты түрде арттыру 5. Жол қозғалысы қауіпсіздігін арттыру бойынша іс-шараларды әзірлеу 6. Тасымал және жол қозғалысы қауіпсіздігі мәселелері бойынша әдістемелік материалдар мен нұсқаулықтарды әзірлеу 7. Жүргізушілерге жол қозғалысы қауіпсіздігі мәселелері бойынша нұсқама (инструктаж) өткізу 1. Ұйым қызметінің бағыты бойынша заңнамалық, өзге де нормативтік құқықтық актілер, әдістемелік және нормативтік-техникалық материалдар 2. Техникалық даму перспективалары және ұйым (ұйым бөлімшелері) қызметінің ерекшеліктері, жұмыс принциптері 3. Әзірленетін және пайдаланылатын техникалық құралдардың, материалдардың техникалық сипаттамалары, конструктивтік ерекшеліктері және олардың қасиеттері 4. Есептеу техникасының, коммуникациялардың және байланыстың заманауи құралдары 5. Зерттеу әдістері, жұмыстарды орындау тәртібі мен шарттары 6. Техникалық құжаттамаға, материалдарға, бұйымдарға қойылатын негізгі талаптар 7. Техникалық құжаттаманы жасау және ресімдеу жөніндегі қолданыстағы стандарттар, техникалық шарттар, ережелер мен нұсқаулықтар 8. Техникалық есептеулер жүргізу және зерттеулер мен әзірлемелердің экономикалық тиімділігін айқындау әдістері 9. Ғылым мен техниканың жетістіктері, тиісті қызмет саласындағы озық отандық және шетелдік тәжірибе 10. Еңбек заңнамасы, ішкі еңбек тәртібінің тәртібі, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі талаптары 11. Тексеру қызметі мәселелері бойынша ұйымдастыру-өкімдік құжаттар 12. Қозғалыс қауіпсіздігіне және жылжымалы құрамды, жолды, байланыс желісін, сигнализацияны және желілік құрылғыларды пайдалануға қатысты нұсқаулықтар,

	бұйрықтар мен өкімдер 13. Қалалық электр көлігін ұйымдастыру және оның жұмысы, тексеру қызметінің жұмысы мәселелері бойынша ұйымдастыру-өкімдік құжаттар 14. Электр қауіпсіздігі, өрт қауіпсіздігі, өндірістік санитария талаптарын қоса алғанда, еңбекті қорғау, техника қауіпсіздігі қағидалары мен нормалары 15. Қозғалыс қауіпсіздігіне және жылжымалы құрамды, жолды, байланыс желісін, сигнализацияны және желілік құрылғыларды пайдалануға қатысты нұсқаулықтар, бұйрықтар мен өкімдер 16. Электр шаруашылығының маршруттық желісі 17. Трамвай жолдарын дамыту және дамыту перспективалары 18. Учаскелер шекарасындағы қозғалыс үшін ең қауіпті орындар 19. Қозғалыстағы бұзушылықтар туралы құжаттарды ресімдеу нысандары мен тәртібі 20. Жол қозғалысы қауіпсіздігі, ЖКО салдарынан келтірілген залалды өтеу бөлігінде әкімшілік, қылмыстық және азаматтық заңнаманың нормалары 21. Заманауи байланыс құралдарын, есептеу техникасын пайдалану негіздері
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес

	Дағды 2: Апаттың алдын алу	Машықтар:
		1. Жол қозғалысын ұйымдастыруды өзгерту бойынша ұсыныстар дайындау үшін желідегі апат ошақтарын анықтау, трамвай қозғалысы бар қала көшелеріндегі ЖКО шоғырлану орындарын картаға түсіру және талдау 2. Жасырын тәуекелдерге аудит жүргізу (жасырын тексерулер), жүргізушілердің типтік бұзушылықтарын (қиылыстардан өту, телефондарды пайдалану, көрсеткілерде жылдамдықты арттыру)тіркеу үшін желідегі трамвайлардың жұмысына жасырын бақылау жүргізу 3. Борттық құрылғылардың есептерін бақылау, қауіп тобындағы қызметкерлерді анықтау үшін жүйелердің (соқыр жерлерді бақылау, соқтығысудың алдын алу) және жүргізушінің шаршауын бақылау жүйелерінің деректерімен жұмыс істеу 4. Жүргізушімен бірге оның жүргізу стилін, тежегіштердің дұрыс қолданылуын және қырағылығын егжей-тегжейлі бағалау үшін трамвай кабинасында бақылау-сызықтық сапарлар жүргізу, жоспарлы сапарлар жүргізу 5. Маусымдық қорғаныс регламенттерін әзірлеу, сыни кезеңдерде трамвай жүргізудің ерекшеліктері туралы нұсқаулар жасау (жапырақ құлауы - юз және сүйреу, көктем су тасқыны, қатты ыстық) 6. Сапар алдындағы сүзгілердің сапасын талдау, сапар алдындағы медициналық тексеру рәсімдерінің қатаң сақталуын бақылау және вагондардың техникалық жай-күйі шеберлерін желіге шығар алдында тексеру 7. "Авария маңы" жағдайларын талдауды ұйымдастыру, бейнежазбалар немесе диспетчерлердің хабарламалары бойынша ЖКО-ға әкеп соқпаған жағдайларды анықтау және олар бойынша депо ұжымымен егжей-тегжейлі талдау жүргізу 8. Тәлімгерлік процесін бақылау, жас мамандардың тағылымдамасын өткізетін жүргізуші-нұсқаушылардың жұмыс сапасын тексеруді жүзеге асыру 9. Қауіпсіздік ережелерін визуализациялау, күрделі, техникалық пайдалану ережелерінің тармақтарын түсінікті инфографикаларға, жадынамаларға, тежеу жолдарының сызбаларына және желілік персоналға арналған бейне сабақтарға аудару 10. Апатсыздықтың материалдық емес уәждемесін енгізу: кәсіби шеберлік конкурстары үшін бағалау критерийлерін әзірлеу, жүргізушілерге сынып беру және көп жылдық апатсыз өтілі үшін көтермелеу дағдысы
		Білімдер:
		1. ЖКО-ның мән-жайлары мен туындау себептеріне талдау жасау 2. ЖКО салдарларын жою және қозғалыс қауіпсіздігі мен жүйелілігін қамтамасыз ету бойынша нақты шараларды әзірлеу және оларды жедел іске асыру 3. Жол қозғалысы қауіпсіздігін қамтамасыз етумен байланысты органдармен өзара іс-әрекетті жүзеге асыру 4. Өзінің біліктілік деңгейін тұрақты түрде арттыру 5. Жол қозғалысы қауіпсіздігін арттыру бойынша іс-шараларды әзірлеу 6. Тасымал және жол қозғалысы қауіпсіздігі мәселелері бойынша әдістемелік материалдар мен нұсқаулықтарды әзірлеу 7. Жүргізушілерге жол қозғалысы қауіпсіздігі мәселелері бойынша нұсқама (инструктаж) өткізу 1. Ұйым қызметінің бағыты бойынша заңнамалық, өзге

	де нормативтік құқықтық актілер, әдістемелік және нормативтік-техникалық материалдар 2. Техникалық даму перспективалары және ұйым (ұйым бөлімшелері) қызметінің ерекшеліктері, жұмыс принциптері 3. Әзірленетін және пайдаланылатын техникалық құралдардың, материалдардың техникалық сипаттамалары, конструктивтік ерекшеліктері және олардың қасиеттері 4. Есептеу техникасының, коммуникациялардың және байланыстың заманауи құралдары 5. Зерттеу әдістері, жұмыстарды орындау тәртібі мен шарттары 6. Техникалық құжаттамаға, материалдарға, бұйымдарға қойылатын негізгі талаптар 7. Техникалық құжаттаманы жасау және ресімдеу жөніндегі қолданыстағы стандарттар, техникалық шарттар, ережелер мен нұсқаулықтар 8. Техникалық есептеулер жүргізу және зерттеулер мен әзірлемелердің экономикалық тиімділігін айқындау әдістері 9. Ғылым мен техниканың жетістіктері, тиісті қызмет саласындағы озық отандық және шетелдік тәжірибе 10. Еңбек заңнамасы, ішкі еңбек тәртібінің тәртібі, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі талаптары 11. Тексеру қызметі мәселелері бойынша ұйымдастыру-өкімдік құжаттар 12. Қозғалыс қауіпсіздігіне және жылжымалы құрамды, жолды, байланыс желісін, сигнализацияны және желілік құрылғыларды пайдалануға қатысты нұсқаулықтар, бұйрықтар мен өкімдер 13. Қалалық электр көлігін ұйымдастыру және оның жұмысы, тексеру қызметінің жұмысы мәселелері бойынша ұйымдастыру-өкімдік құжаттар 14. Электр қауіпсіздігі, өрт қауіпсіздігі, өндірістік санитария талаптарын қоса алғанда, еңбекті қорғау, техника қауіпсіздігі қағидалары мен нормалары 15. Қозғалыс қауіпсіздігіне және жылжымалы құрамды, жолды, байланыс желісін, сигнализацияны және желілік құрылғыларды пайдалануға қатысты нұсқаулықтар, бұйрықтар мен өкімдер 16. Электр шаруашылығының маршруттық желісі 17. Трамвай жолдарын дамыту және дамыту перспективалары 18. Учаскелер шекарасындағы қозғалыс үшін ең қауіпті орындар 19. Қозғалыстағы бұзушылықтар туралы құжаттарды ресімдеу нысандары мен тәртібі 20. Жол қозғалысы қауіпсіздігі, ЖКО салдарынан келтірілген залалды өтеу бөлігінде әкімшілік, қылмыстық және азаматтық заңнаманың нормалары 21. Заманауи байланыс құралдарын, есептеу техникасын пайдалану негіздері
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес

	Дағды 3: Маршруттық желіде және депода мерзімді тексеру тексерулерін ұйымдастыру және жүргізу	Машықтар: 1. Мерзімді тексерулер кестесін әзірлеу, ай сайынғы және тоқсандық жоспарлар-депоның желісінде, соңғы станцияларында және өндірістік учаскелерінде жоспарлы, кенеттен және кросс-тексерулер кестесін жасау 2. Жылдамдық режимдеріне циклдік аудит жүргізу, жүргізушілердің тікелей учаскелерде, еңістерде, көпірлерде және сертификатталған жылдамдық өлшегіштердің көмегімен бағыттамалық бұрмалардан өту кезінде белгіленген жылдамдықтардың сақталуын үнемі бақылау 3. Жоспарлы "бақылау тасымалдауларын" жүзеге асыру, олардың кәсіби дағдыларын, қырағылығы мен реакциясын бағалау үшін әртүрлі сыныптағы жүргізушілермен бірлесіп трамвай кабинасында мерзімді регламенттік сапарлар жүргізу 4. Аудиторлардың жол бекеттерінің жай-күйін инспекциялау, желілік бекеттердің және сақина бойынша кезекшілердің жұмысын тексеру, олардың техникалық құжаттаманы және инциденттерді есепке алу журналдарын жүргізуін бақылау 5. Радио келіссөздер регламенттерінің сақталуын тексеру, қозғалыс қызметінің жүргізушілері мен диспетчерлері арасындағы жедел радио және телефон байланысының жазбаларын қауіпсіздікке қатер төнген кезде командаларды берудің нақтылығы тұрғысынан мерзімді тыңдауды жүзеге асыру 6. Рейс алдындағы сүзгілерге жоспарлы аудит жүргізу, персонал мен вагондарды жұмысқа жіберу рәсімдерінің қатаң сақталуын растау үшін медициналық кабинеттер мен техникалық бақылау пункттерінің жұмысын үнемі тексеру 7. Шұғыл эвакуациялау жүйелерінің жарамдылығын тексеру, вагондарды мерзімді тексеру барысында авариялық шығулардың, жолаушылардың есіктерді ашу түймелерінің жұмыс қабілеттілігін, шыныларды сындыруға арналған балғалардың жарамдылығын және жинақталған дәрі қобдишаларының болуын тексеру 8. Поезд кітаптарының (техникалық жай-күй журналдарының) жүргізілуін бақылау, жөндеу аймағының тежегіштердің немесе жүріс бөлігінің жұмысы бойынша жүргізушілердің қайталанатын ескертулерін қаншалықты тез жоятынын бақылау үшін трамвайлардың борттық журналдарын тексеру 9. Қауіпсіздікке қауіп төндіретін ақауларды анықтау үшін жол, энергия шаруашылығы және ІІМ қызметтерімен бірлесе отырып, инфрақұрылымға кешенді маусымдық тексерулер жүргізу, бүкіл трамвай желісін мерзімді (көктемгі және күзгі) комиссиялық тексерулерді ұйымдастыру 10. Тексеру актілерін ресімдеу және нұсқамаларды бақылау, тексеру нәтижелері бойынша ресми актілерді заңды түрде сауатты жасау, бөлімше басшыларына орындау үшін міндетті нұсқамалар шығару және белгіленген мерзімде анықталған бұзушылықтардың жойылуын бақылау
		Білімдер: 1. ЖКО-ның мән-жайлары мен туындау себептеріне талдау жасау 2. ЖКО салдарларын жою және қозғалыс қауіпсіздігі мен жүйелілігін қамтамасыз ету бойынша нақты шараларды әзірлеу және оларды жедел іске асыру 3. Жол қозғалысы қауіпсіздігін қамтамасыз етумен байланысты органдармен өзара іс-әрекетті жүзеге

		асыру 4. Өзінің біліктілік деңгейін тұрақты түрде арттыру 5. Жол қозғалысы қауіпсіздігін арттыру бойынша іс-шараларды әзірлеу 6. Тасымал және жол қозғалысы қауіпсіздігі мәселелері бойынша әдістемелік материалдар мен нұсқаулықтарды әзірлеу 7. Жүргізушілерге жол қозғалысы қауіпсіздігі мәселелері бойынша нұсқама (инструктаж) өткізу 1. Ұйым қызметінің бағыты бойынша заңнамалық, өзге де нормативтік құқықтық актілер, әдістемелік және нормативтік-техникалық материалдар 2. Техникалық даму перспективалары және ұйым (ұйым бөлімшелері) қызметінің ерекшеліктері, жұмыс принциптері 3. Әзірленетін және пайдаланылатын техникалық құралдардың, материалдардың техникалық сипаттамалары, конструктивтік ерекшеліктері және олардың қасиеттері 4. Есептеу техникасының, коммуникациялардың және байланыстың заманауи құралдары 5. Зерттеу әдістері, жұмыстарды орындау тәртібі мен шарттары 6. Техникалық құжаттамаға, материалдарға, бұйымдарға қойылатын негізгі талаптар 7. Техникалық құжаттаманы жасау және ресімдеу жөніндегі қолданыстағы стандарттар, техникалық шарттар, ережелер мен нұсқаулықтар 8. Техникалық есептеулер жүргізу және зерттеулер мен әзірлемелердің экономикалық тиімділігін айқындау әдістері 9. Ғылым мен техниканың жетістіктері, тиісті қызмет саласындағы озық отандық және шетелдік тәжірибе 10. Еңбек заңнамасы, ішкі еңбек тәртібінің тәртібі, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі талаптары 11. Тексеру қызметі мәселелері бойынша ұйымдастыру-өкімдік құжаттар 12. Қозғалыс қауіпсіздігіне және жылжымалы құрамды, жолды, байланыс желісін, сигнализацияны және желілік құрылғыларды пайдалануға қатысты нұсқаулықтар, бұйрықтар мен өкімдер 13. Қалалық электр көлігін ұйымдастыру және оның жұмысы, тексеру қызметінің жұмысы мәселелері бойынша ұйымдастыру-өкімдік құжаттар 14. Электр қауіпсіздігі, өрт қауіпсіздігі, өндірістік санитария талаптарын қоса алғанда, еңбекті қорғау, техника қауіпсіздігі қағидалары мен нормалары 15. Қозғалыс қауіпсіздігіне және жылжымалы құрамды, жолды, байланыс желісін, сигнализацияны және желілік құрылғыларды пайдалануға қатысты нұсқаулықтар, бұйрықтар мен өкімдер 16. Электр шаруашылығының маршруттық желісі 17. Трамвай жолдарын дамыту және дамыту перспективалары 18. Учаскелер шекарасындағы қозғалыс үшін ең қауіпті орындар 19. Қозғалыстағы бұзушылықтар туралы құжаттарды ресімдеу нысандары мен тәртібі 20. Жол қозғалысы қауіпсіздігі, ЖКО салдарынан келтірілген залалды өтеу бөлігінде әкімшілік, қылмыстық және азаматтық заңнаманың нормалары 21. Заманауи байланыс құралдарын, есептеу техникасын пайдалану негіздері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес

	Дағды 4: Қызметтік тергеу барысында қауіпсіздік аудиті және цифрлық деректерді қорғау үшін компьютерлік көру ЖИ технологияларын қолдану	Машықтар: 1. Апаттылықтың жасырын ошақтарын автоматты түрде анықтау және бөгде көлікпен ЖҚЕ бұзушылықтарын тіркеу үшін стационарлық және борттық компьютерлік көру ЖИ-жүйелерін пайдалану 2. Белгілі бір жүргізуші топтарының жүргізудегі жүйелік қателіктерін анықтау үшін ADAS нейрондық желі кешендерінің телеметриялық есептерін талдау 3. Рельс төсемінің техникалық жай-күйін бағалау және вагондардың рельстерден түсу тәуекелдерін болжау үшін ЖИ базасында болжамды БҚ-мен жұмыс істеу 4. ЖКО қызметтік тергеп-тексеру актілерінің жобалық нұсқаларын бастапқы талдау, жіктеу және автоматты қалыптастыру үшін генеративті жасанды интеллектті қолдану 5. Тежеу параметрлері мен трамвай жылдамдығын борттық тіркеушілерден цифрлық журналдарды қауіпсіз алып тастауды, верификациялауды және бастапқы декодтауды жүргізу 6. Вагонның ішкі және сыртқы көрінісінің борттық камераларынан бейнематериалдарды бастапқы файлдарға зақым келтіру немесе өзгерту қаупінсіз түсіру және талдау 7. Қызметтік тергеулердің электрондық материалдарын, ЖКО схемаларын және түсіндірме жазбаларды тек қана қорғалған корпоративтік арналар арқылы шифрлау және беру 8. Құпия ақпараттың қоғамдық кеңістікке немесе әлеуметтік желілерге ағып кетуіне жол бермей, оқиғаларды бейнетіркеу мұрағаттарына қол жеткізу құқықтарын басқару 9. Жол-көлік оқиғаларына қатысушылар ұсынатын үшінші тарап бейнежазбаларында цифрлық араласу немесе бұрмалау (монтаждау, терең фейктер) белгілерін тану 10. Трамвай вагондарында телеметриялық құрылғылардың, борттық бейнетіркегіштердің және қауіпсіздік датчиктерінің қорғалуына алғашқы техникалық аудит жүргізу

		Білімдер:
		1. Үлгіні нейрондық желіні тану, жолдардағы кедергілерді анықтау және алда тұрған объектілерге дейінгі қашықтықты автоматты түрде анықтау алгоритмдерінің жұмыс істеу принциптері 2. Кәсіпорында пайдаланылатын интеллектуалды жүргізушіге көмек көрсету жүйелерінің (ADAS) және борттық компьютерлік көру кешендерінің сипаттамалары мен мүмкіндіктері 3. Шаршау, ұйқышылдық және трамвай жүргізушісінің зейінін жоғалту белгілерін биометриялық тану үшін қолданылатын жасанды интеллект технологиялары 4. Жол оқиғаларын тергеу кезінде цифрлық дәлелдемелерді жинау, верификациялау және пайдалану қағидалары бөлігінде ҚР Әкімшілік және қылмыстық заңнамасының нормалары 5. Борттық өздігінен жазғыштарға және жылжымалы құрамның навигациялық жабдықтарына рұқсатсыз қол жеткізу фактілерін заңдық құжаттаудың тәртібі мен стандарттары 6. Жолаушылар мен жаяу жүргіншілердің адамдарымен бейнежазбаларды жинау, өңдеу және сақтау контекстінде «Дербес деректер және оларды қорғау туралы» Қазақстан Республикасының Заңы 7. Тексеру қызметінің бейне мұрағат базаларында деректерді жоюды немесе ауыстыруды болдырмайтын ақпараттың тұтастығын криптографиялық қорғау және бақылау әдістері 8. Трамвай вагонының цифрлық борттық жүйелерінің сыртқы кибершабуылдар алдындағы қауіптері мен осалдықтары 9. Диагностикалық жабдықты әр түрлі типтегі трамвайлардың борттық желілеріне қауіпсіз қосу ережелері (бір, артикуляцияланған, жаңа модельдер) 10. Бөлінген трамвай желілері мен көлік инфрақұрылымының элементтерінде бұзушылықтарды автоматты бақылаудың ЖИ-технологияларын енгізудің озық халықаралық тәжірибесі
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дәлдік Бастамашылық Логикалық ойлау Жақсы есте сақтау қабілеті Сауаттылық	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	6	Тасымалдауды ұйымдастыру жөніндегі инженер
	4	Қозғалысты ұйымдастыру қызметінің пайдалану құжаттамасын жүргізу жөніндегі техник
	12. Кәсіптің карточкасы «Қозғалыс қызметінің диспетчері»:	
Топтың коды:	3154-0	
Қызмет атауының коды:	3154-0-015	
Кәсіптің атауы:	Қозғалыс қызметінің диспетчері	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы "Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 31 желтоқсанда № 22003 болып тіркелді. Диспетчер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: орта білімнен кейінгі (қолданбалы бакалавриат)	Мамандық: Қала электр көліктерін пайдалану, техникалық қызмет көрсету және жөндеу	Біліктілік: Қала электр көліктерін пайдалану, техникалық қызмет көрсету және жөндеу қолданбалы бакалавры
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Тиісті мамандық (біліктілік) бойынша ТжКБ болған жағдайда, жұмыс өтіліне талаптар қойылмайды; Жалпы орта білім, арнайы бағдарлама бойынша оқу және басқару (өндіріс) процесін жедел реттеу бойынша жұмыс өтілі кемінде 3 жыл, оның ішінде осы ұйымда кемінде 1 жыл болған кезде		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	3159-0-001 - Диспетчер (жалпы бейін)		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Есептеу техникасы, коммуникация және байланыс құралдарын пайдалана отырып, қалалық электр көлігі қозғалысына жедел басшылықты жүзеге асырады		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Трамвайлармен жолаушылар мен багажды тасымалдау процесін қамтамасыз ету 2. Жолаушылар мен багажды тасымалдау жөніндегі қызметтердің сапасы мен тиімділік көрсеткіштерін арттыру	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Трамвайлармен жолаушылар мен багажды тасымалдау процесін қамтамасыз ету			

	Дағды 1: Дайындық жұмыстарын жүргізу	Машықтар: 1. Қозғалыс кестелерін сақтау бөлігінде желідегі көліктің жұмысын бақылау 2. Желідегі трамвай вагондарының қозғалысына байланысты қызметкерлердің іс-әрекеттерін басқару 3. Көлік құралдарын жабдықтау жағдайын бақылау 4. Көлік жұмысын ұйымдастыру мәселелері бойынша жоғары тұрған басшылықпен, аралас құрылымдық бөлімшелермен тұрақты байланыста болу 5. Қозғалысты келісілген жедел басқаруды қамтамасыз ету үшін желілік жұмысшылармен тұрақты байланыста болу 6. Жедел техникалық көмек бригадаларымен жедел байланыста болу 7. Қозғалыс кідірісі кезінде кідірісті тез жоюға және қозғалысты ашуға шаралар қабылдау 8. Маршруттың қандай да бір учаскесінде қозғалыс бұзылған жағдайда (себептеріне қарамастан) маршруттың ең ұзақ ұзындығы бойынша трамвайлардың қозғалысын ұйымдастыруға және бүкіл маршрут бойынша қозғалысты тезірек қалпына келтіруге шаралар қабылдау 9. Маршрутта қозғалыс қалпына келуіне қарай аялдамаларда жиналған жолаушыларды әкетуді ұйымдастыру 10. Жол-көлік оқиғасы кезінде кезекші тексерушіні оқиға орнына жіберу, ЖКО туралы тиісті инстанцияларға хабарлау және оқиғаны оқиғалар журналында ресімдеу 11. Жедел техникалық көмек бригадаларын пайдалана отырып, желіде жылжымалы құрамға уақтылы техникалық көмек көрсетуді ұйымдастыру 12. Ақаулы вагонды қосалқы жолдан немесе деподан депоға сүйреуге рұқсат беру 13. Кестеде көзделмеген вагондарды деподан шығаруға рұқсат беру 14. Жолдарда жүргізілетін жөндеу жұмыстарының басталу және аяқталу уақытын келісу 15. Соңғыларының жұмысындағы өзгерістер кезінде жолаушылар көлігінің басқа түрлерімен электр көлігінің жұмысын үйлестіру 16. Арнайы (жолаушы емес) вагондардың жолаушылар трамвайларының қозғалысы бар желіге шығуына рұқсат беру

		Білімдер:
		1. Өндірістік жоспарлау және өндірісті жедел басқару мәселелері бойынша заңнамалық, өзге де нормативтік құқықтық актілер мен әдістемелік материалдар 2. Ұйымда өндірістік жоспарлау мен диспетчерлеуді ұйымдастыру 3. Ұйымның және оның бөлімшелерінің өндірістік қуаттары 4. Ұйым бөлімшелерінің мамандануы және олардың арасындағы өндірістік байланыстар 5. Шығарылатын өнімнің номенклатурасын, орындалатын жұмыстардың (көрсетілетін қызметтердің) түрлері 6. Ұйымда өндірістік қоймалардың, көліктік және тиеу-түсіру жұмыстарының жұмысын ұйымдастыру 7. Ұйым өнімдерін өндіру технологиясының негіздері 8. Ұйымның өніміне қойылатын техникалық талаптар 9. Дайын өнімді өндіру және тапсыру барысын жедел есепке алуды ұйымдастыру 10. Есептеу техникасы, коммуникациялар және байланыс құралдары 11. Экономика, өндірісті ұйымдастыру, еңбек және басқару негіздері 12. Еңбек заңнамасы, ішкі еңбек тәртібінің тәртібі, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі талаптары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес
	Дағды 2: Ағымдағы көліктік жұмысты ұйымдастыру	Машықтар:
		1. Өндірістік бағдарламаларға, күнтізбелік жоспарларға және ауысымдық-тәуліктік тапсырмаларға сәйкес есептеу техникасы, коммуникациялар және байланыс құралдарын пайдалана отырып, ұйымның немесе оның бөлімшелерінің негізгі қызметінің өндіріс барысын және өзге де түрлерін жедел реттеуді жүзеге асыру 2. Ұйым бөлімшелерінің қажетті материалдармен, конструкциялармен, жинақтаушы бұйымдармен, жабдықтармен, сондай-ақ көлікпен және тиеу-түсіру құралдарымен қамтамасыз етілуін бақылау 3. Өндірістік қуаттарды барынша пайдалануды, аяқталмаған өндірістің ритақты және үздіксіз қозғалысын, дайын өнімді тапсыруды, жұмыстарды (қызметтерді), қойма және тиеу-түсіру операцияларын белгіленген кестелер бойынша орындауды қамтамасыз ете отырып, өндіріс барысына жедел бақылауды жүзеге асыру 4. Учаскелерде және цехтарда белгіленген нормаларды, іске қосу партияларының мөлшерін және оларды беру мерзімдерін сақтауды қамтамасыз ету 5. Қажет болған жағдайда ұйымның тиісті қызметтерін тарта отырып, өндіріс барысының бұзылуының алдын алу және жою жөнінде шаралар қабылдау 6. Технологиялық жабдықтар жұмысының неғұрлым ұтымды режимдерін белгілеу, жабдықтар мен өндірістік алаңдарды неғұрлым толық және біркелкі тиеу, өнімді дайындау циклінің ұзақтығын қысқарту бойынша өндіріс резервтерін анықтау 7. Өндірісті жедел басқарудың техникалық құралдарын енгізуді жүзеге асыру және ұтымды пайдалануды қамтамасыз ету 8. Диспетчерлік журналды жүргізу, есеп беру баянаттарын және өндіріс барысы туралы өзге де техникалық құжаттаманы жасау 9. Ұйым бөлімшелерінің қызметін талдау және бағалау, ішкі өндірістік резервтерді анықтау жөніндегі жұмысқа қатысу 10. Диспетчерлік қызмет операторларының жұмысына

	басшылық жасау 11. Маршруттық жолаушылар тасымалын диспетчерлеу жүйесінің тиімді жұмысын қолдау 12. Ауа-райының болжамына, электр көлігінің қозғалысын ұйымдастыруға, маршруттарда жылжымалы құрамның болуына, қозғалысты жабу, жолды жөндеу, байланыс желісі және жол жамылғысы бойынша жұмыстардың барлық түрлерін жүргізуге және басқаларға байланысты жедел ақпаратты алу және талдау 13. Станцияларда диспетчерлердің болуын және желілік жұмысшылардың орналасуын тексеру 14. Жедел техникалық көмек бригадаларының жұмысын ұйымдастыру 15. Кестеге сәйкес депоның трамвайларды желіге шығаруға дайындығын анықтау 16. Трамвайларды желіге шығару кестесі бұзылған жағдайда қозғалыс қызметінің диспетчерлеріне маршруттар бойынша шығаруды түзету жөнінде нұсқаулар беру 17. Ауа-райының күрделенуіне байланысты (тұман, боран, тайғақ жол және т. б.) белгіленген қозғалыс кестесін сақтау мүмкін болмаған кезде арнайы қозғалыс режимдерін ұйымдастырыңыз немесе қозғалысты тоқтатыңыз немесе қозғалысты толығымен тоқтату 18. Техникалық және басқа да себептер бойынша жолаушылар ағынының күрт артуы кезінде, мерзімінен бұрын істен шыққан электр көлігінің орнына және т. б. маршруттағы трафикке трамвайлардың резервтік паркін қосуды ұйымдастыру
	Білімдер:
	1. Өндірістік жоспарлау және өндірісті жедел басқару мәселелері бойынша заңнамалық, өзге де нормативтік құқықтық актілер мен әдістемелік материалдар 2. Ұйымда өндірістік жоспарлау мен диспетчерлеуді ұйымдастыру 3. Ұйымның және оның бөлімшелерінің өндірістік қуаттары 4. Ұйым бөлімшелерінің мамандануы және олардың арасындағы өндірістік байланыстар 5. Шығарылатын өнімнің номенклатурасын, орындалатын жұмыстардың (көрсетілетін қызметтердің) түрлері 6. Ұйымда өндірістік қоймалардың, көліктік және тиеу-түсіру жұмыстарының жұмысын ұйымдастыру 7. Ұйым өнімдерін өндіру технологиясының негіздері 8. Ұйымның өніміне қойылатын техникалық талаптар 9. Дайын өнімді өндіру және тапсыру барысын жедел есепке алуды ұйымдастыру 10. Есептеу техникасы, коммуникациялар және байланыс құралдары 11. Экономика, өндірісті ұйымдастыру, еңбек және басқару негіздері 12. Еңбек заңнамасы, ішкі еңбек тәртібінің тәртібі, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі талаптары
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес

	Дағды 3: Диспетчерлік реттеу және қозғалысты жедел бақылау	Машықтар: 1. Желіге шығаруды бақылау, деподан шыққан трамвайлар санының бекітілген тәуліктік жоспар мен қозғалыс кестесіне нақты сәйкестігін тексеру 2. Навигация қозғалысын бақылау, басқару бағдарламалары арқылы нақты уақыт режимінде трамвай вагондарының орналасуы мен жылдамдығын үздіксіз бақылау 3. Кестеден ауытқуларды белгілеу, жедел шаралар қабылдау үшін кестеден озып кетулерді (уақыттың еңкеюін) немесе нақты вагондардың кешігуін бірден анықтау 4. Пойызаралық интервалдарды реттеу, трамвайлар арасындағы уақыт аралықтарын жедел теңестіру (бақылау пункттерінде уақытты баяулатуға, көтеруге немесе ұстап тұруға командалар беру) 5. Қысқартылған рейстерді ұйымдастырыңыз, соңғы пункттерді жедел өзгертіңіз және сәтсіздіктерден кейін трафиктің тұрақтылығын қалпына келтіру үшін аралық сақиналар арқылы трамвайларды орналастыру 6. Маршруттарды бұғаттау кезінде қайта бағыттау, трамвайлардың қозғалыс сызбаларын жедел өзгерту және оларды бөгде көліктің ЖКО немесе жолдарды жөндеу салдарынан бұғатталған учаскелерді айналып өтуге жіберу 7. Резервтік вагондар қолданысқа енгізілсін, техникалық ақау бойынша желіден шыққан трамвайлар соңғы станцияларда немесе депода орналасқан резервтік жылжымалы құраммен уақтылы ауыстыру 8. Жүргізушілерді радио немесе ұялы байланыс арқылы трамвай жүргізушілеріне нақты, қысқа және жанжалсыз жедел бұйрықтар, өкімдер мен айналып өту схемаларын беру бойынша қашықтықтан басқару 9. Электрондық диспетчерлік журналда ақаулар мен оқыс оқиғаларды құжаттау, кестенің барлық бұзылуларын, жолдардың тоқтап қалуын, ұсталған вагондардың нөмірлерін және істен шығу себептерін дәл, минуттық есепке алуды жүргізу 10. Желілік персоналды ауа-райы туралы хабардар етуге, метеожағдайлардың нашарлауы (қар жаууы, көктайғақ, нөсер) және қозғалыстың ерекше қауіпсіз режимдерін енгізу туралы ақпаратты жүргізушілерге жедел жеткізу

	Білімдер:
	1. Өндірістік жоспарлау және өндірісті жедел басқару мәселелері бойынша заңнамалық, өзге де нормативтік құқықтық актілер мен әдістемелік материалдар 2. Ұйымда өндірістік жоспарлау мен диспетчерлеуді ұйымдастыру 3. Ұйымның және оның бөлімшелерінің өндірістік қуаттары 4. Ұйым бөлімшелерінің мамандануы және олардың арасындағы өндірістік байланыстар 5. Шығарылатын өнімнің номенклатурасын, орындалатын жұмыстардың (көрсетілетін қызметтердің) түрлері 6. Ұйымда өндірістік қоймалардың, көліктік және тиеу-түсіру жұмыстарының жұмысын ұйымдастыру 7. Ұйым өнімдерін өндіру технологиясының негіздері 8. Ұйымның өніміне қойылатын техникалық талаптар 9. Дайын өнімді өндіру және тапсыру барысын жедел есепке алуды ұйымдастыру 10. Есептеу техникасы, коммуникациялар және байланыс құралдары 11. Экономика, өндірісті ұйымдастыру, еңбек және басқару негіздері 12. Еңбек заңнамасы, ішкі еңбек тәртібінің тәртібі, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі талаптары
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес

	Дағды 4: Желідегі оқиғалар кезінде авариялық-диспетчерлік ден қою және шұғыл қызметтерді үйлестіру	Машықтар: 1. Оқиға орнын лезде локализациялау, жүргізушінің немесе навигация датчиктерінің бірінші сигналы бойынша трамвай желісінің бұғатталған учаскесінің шекараларын және тоқтаған вагондардың санын дәл анықтау 2. Іс-қимыл алгоритмін дұрыс таңдау үшін оқиғаның сипатын жіктеу, жағдайдың ауырлығын жедел бағалау (зардап шеккендермен болған ЖКО, байланыс сымының үзілуі, рельстің сынуы, вагон тежегіштерінің істен шығуы) 3. Депоның авариялық бригадаларын үйлестіру, кәсіпорынның бейінді арнаулы қызметтерін (жол қызметі, энергия шаруашылығы, жедел техникалық көмек ұшқыштары) дереу іркіліс орнына жіберу 4. Қалалық шұғыл қызметтермен өзара іс-қимыл жасау, жол полициясына, жол апаттары туындаған кезде жедел жәрдем бригадаларына нақты ақпаратты және шақыруды жедел беру 5. Қауіпсіз эвакуациялауды ұйымдастыруға, ұзақ уақыт тұрып қалған немесе өрт қаупі төнген жағдайда жолаушыларды трамвайдан жүріс бөлігіне немесе жолға қауіпсіз түсіру бойынша жүргізушінің іс-қимылына қашықтан басшылық жасауға 6. Көршілес тасымалдаушылармен өзара іс-қимыл жасау, трамвай қозғалысы ұзақ жабылған кезде маршрутты қайталау үшін қалалық автопарктерден өтемақы автобустарын жедел сұрау 7. Ақаулы вагондарды сүйретуге басшылық жасау, артта келе жатқан жол вагонының күшімен депоға сынған трамвайды ілінісу және қауіпсіз тасымалдау процесін үйлестіру 8. Қосалқы станцияларда кернеудің берілуін, жөндеу жұмыстары кезінде байланыс желісінің авариялық учаскесіне токты жедел ажырату немесе беру үшін энергия диспетчерімен өзара іс-қимылды бақылау 9. Желілік станцияларды тізбек бойынша хабардар ету, апаттың сипаты және болжамды тоқтап қалу уақыты туралы ақпаратты басқа трамвайлардың шығарылуын түзету үшін соңғы станция диспетчерлеріне жедел беру 10. Қызметтік тергеу материалдарын ресімдеу, алғашқы түсіндірме жазбаларды жинау, жолдардың тоқтап қалуының минуттық хронологиясын жасау және оқиғаны жою фактісі бойынша басшылық үшін баянат дайындау

		Білімдер:
		1. Өндірістік жоспарлау және өндірісті жедел басқару мәселелері бойынша заңнамалық, өзге де нормативтік құқықтық актілер мен әдістемелік материалдар 2. Ұйымда өндірістік жоспарлау мен диспетчерлеуді ұйымдастыру 3. Ұйымның және оның бөлімшелерінің өндірістік қуаттары 4. Ұйым бөлімшелерінің мамандануы және олардың арасындағы өндірістік байланыстар 5. Шығарылатын өнімнің номенклатурасын, орындалатын жұмыстардың (көрсетілетін қызметтердің) түрлері 6. Ұйымда өндірістік қоймалардың, көліктік және тиеу-түсіру жұмыстарының жұмысын ұйымдастыру 7. Ұйым өнімдерін өндіру технологиясының негіздері 8. Ұйымның өніміне қойылатын техникалық талаптар 9. Дайын өнімді өндіру және тапсыру барысын жедел есепке алуды ұйымдастыру 10. Есептеу техникасы, коммуникациялар және байланыс құралдары 11. Экономика, өндірісті ұйымдастыру, еңбек және басқару негіздері 12. Еңбек заңнамасы, ішкі еңбек тәртібінің тәртібі, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі талаптары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес
	Дағды 5: Оқиғаларды болжаудың ЖИ ішкі жүйелерін пайдалану және диспетчерлік қызметтің жедел байланыс арналарының киберқауіпсіздігін қамтамасыз ету	Машықтар:
		1. Желідегі трамвайлардың кептелісі мен кешігу қаупін ерте анықтау үшін болжамды ЖИ ASDU модульдерінің аналитикалық нәтижелерін түсіндіру 2. Жолдарды бұғаттау кезінде аралық сақиналар арқылы вагондарды бұру схемаларын жедел таңдау және есептеу үшін жасанды интеллекттің ұсынымдық алгоритмдерін қолдану 3. Өтемақы автобус маршруттарын іске қосу кезінде интеллектуалды көлік жүйелерін қолдана отырып, пойызаралық интервалдардың каскадтық өзгерістерін модельдеу 4. Қарбалас уақытта жолаушылар ағынының өзгеруінің автоматты болжамдарына сүйене отырып, резервтік жылжымалы құрамның динамикалық таралуын басқару 5. Желілік персоналдың жедел бұйрықтарының, диспетчерлік өкімдерінің және SMS-ескертулерінің мәтіндерін лезде генерациялау үшін LLM-модельдер мен генеративті нейрожелілерді қолдану 6. Навигациялық тректердің құпия дерекқорларымен жұмыс істеу кезінде қауіпсіз авторизацияны жүзеге асыру және құпия саясатының ережелерін қатаң сақтау 7. Сандық маршрут төлқұжаттарына және депо серверлеріне қашықтан қол жеткізген кезде тек қауіпсіз корпоративтік байланыс арналары (VPN) арқылы жұмыс жасау 8. Орталық диспетчерлік пункттің (фишинг, әлеуметтік инженерия) ЖИ-инфрақұрылымына кибершабуылдар мен компаға келу әрекеттерінің белгілерін тану 9. Бұзылған байланыс арналарын бұғаттау және диспетчерлік басқаруды резервтік (қайталанатын) цифрлық немесе аналогтық радиожиіліктерге жедел аудару 10. Сыни цифрлық іркілістер (GPS/GLONASS істен шығуы, аялдама таблоларын бұзу)жағдайында бекітілген АҚ регламенттер бойынша желілік станциялардың іс-қимылдарын үйлестіру

		Білімдер:
		1. Қазіргі интеллектуалды көлік жүйелеріне біріктірілген болжамды ЖИ модельдерінің, машиналық оқыту алгоритмдерінің және нейрондық желілердің жұмыс істеу принциптері 2. Үлкен деректерді өндіру негізінде трамвайлардың қозғалыс кестелерін автоматтандырылған жобалау және жедел динамикалық оңтайландыру әдістері (Big Data) 3. Қызметтік ақпаратты, персонал туралы мәліметтерді және жол жүруге электрондық төлем деректерін өңдеу бөлігінде «Дербес деректер және оларды қорғау туралы» Қазақстан Республикасының заңнамасы 4. Қалалық рельсті көліктің маңызды ақпараттық инфрақұрылымының қауіпсіздігі мен орнықтылығын қамтамасыз ету жөніндегі нормативтік талаптар 5. Қозғалыс қызметі қызметкерлерінің кәсіпорынның навигациялық, телеметриялық және технологиялық дерекқорларына қол жеткізуін ажырату матрицасы 6. Диспетчерлік орталық сервер, желілік станциялар және трамвай вагондарының борттық компьютерлері арасындағы деректерді беру арналарының архитектурасы 7. Автоматтандырылған қозғалысты басқару жүйелеріне және қашықтағы автоматты бағыттаушы аудармаларға ықтимал кибершабуылдардың түрлері, векторлары және белгілері 8. Көлік кәсіпорнының ақпараттық қауіпсіздік саясаты, дербес компьютерлерде және байланыс құралдарында жұмыс істеу кезіндегі корпоративтік кибергигиена ережелері 9. Диспетчерлік журналдардың сақтық көшірмесін жасау ережелері мен стандарттары және шұғыл апатты қалпына келтіру алгоритмдері маңызды пайдалану құжаттамасы 10. Цифрлық инциденттерді заңдық құжаттау тәртібі және компьютерлік инциденттерге ден қою қызметтерімен өзара іс-қимыл регламенті
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес
Еңбек функциясы 2: Жолаушылар мен багажды тасымалдау жөніндегі қызметтердің сапасы мен тиімділік көрсеткіштерін арттыру		

	Дағды 1: Тасымалдау сапасын бақылау	Машықтар: 1. Жолаушыларды тасымалдауды, жолаушыларға қызмет көрсету мәдениетін, кестенің орындалуын және қалалық электр көлігі желілерінде жылжымалы құрамның қозғалыс қауіпсіздігін қамтамасыз етуін бақылауды жүзеге асыру 2. Жылжымалы құрамның жұмысы, оқиға болған қозғалыс кестелерінің орындалуы туралы есеп пен есептілікті уақтылы және сапалы жүргізуді жүзеге асыру 3. Жылу және электр энергиясын үнемді жұмсауды, еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі ережелері мен нормаларын орындауды қамтамасыз ету 4. Кестенің сақталуын бақылау үшін автоматтандырылған навигациялық жүйелерді қолдана отырып, желідегі трамвайлардың қозғалысына үздіксіз мониторинг жүргізу 5. Маршруттарды өзгерту, аралық сақиналардағы вагондардың айналымын ұйымдастыру немесе резервтік жылжымалы құрамды шығару жолымен кідірістер (іркілістер) туындаған кезде вагондардың қозғалыс аралықтарын жедел реттеу 6. Желідегі ЖКО немесе техникалық ақаулар салдарын жою кезінде желілік жүргізушілердің, авариялық бригадалардың, энергия қызметінің және жол қызметінің жұмысын үйлестіру 7. Трамвайлардың деподан маршруттарға уақтылы шығуын және вагондардың нақты санының бекітілген шығару жоспарына сәйкестігін бақылау 8. Трамвайлар мен желілік станциялардың жүргізушілерін жол жағдайының өзгеруі, ауа райы жағдайлары, жөндеу жұмыстары немесе жолдардың жекелеген учаскелерінің жабылуы туралы жедел хабардар етуді қамтамасыз ету 9. Трамвай қозғалысын ұзақ уақыт тоқтата тұру кезінде жолаушылар ағынын жедел қайта бағыттауды ұйымдастыру (көліктің аралас түрлерімен немесе автобус/троллейбус парктерінің диспетчерлерімен өзара іс-қимыл жасау) 10. Қозғалыс кестесінің бұзылуының, вагондардың желіден түсуінің, кідірістердің жедел есебін жүргізу және диспетчерлік басқарудың бағдарламалық кешендерінде олардың нақты себептерін белгілеу 11. Жолаушылардың көліктік қызмет көрсету сапасына шағымдары мен өтініштерін талдау және маршруттардағы анықталған кемшіліктерді жою бойынша жедел шаралар қабылдау 12. Қалалық электр көлігі желісінде төтенше жағдайлар, аварияларлар немесе жолаушылармен болған оқиғалар туындаған кезде ІІМ және жедел медициналық көмек қызметтерімен өзара іс-қимыл жасау 13. Қарбалас уақытта және жолаушылар ағыны күрт өзгерген кезде (мысалы, жаппай қалалық іс-шаралар кезінде)қозғалысты оңтайландыру бойынша басқару шешімдерін қабылдау

	Білімдер:
	1. Өндірістік жоспарлау және өндірісті жедел басқару мәселелері бойынша заңнамалық, өзге де нормативтік құқықтық актілер мен әдістемелік материалдар 2. Ұйымда өндірістік жоспарлау мен диспетчерлеуді ұйымдастыру 3. Ұйымның және оның бөлімшелерінің өндірістік қуаттары 4. Ұйым бөлімшелерінің мамандануы және олардың арасындағы өндірістік байланыстар 5. Шығарылатын өнімнің номенклатурасын, орындалатын жұмыстардың (көрсетілетін қызметтердің) түрлері 6. Ұйымда өндірістік қоймалардың, көліктік және тиеу-түсіру жұмыстарының жұмысын ұйымдастыру 7. Ұйым өнімдерін өндіру технологиясының негіздері 8. Ұйымның өніміне қойылатын техникалық талаптар 9. Дайын өнімді өндіру және тапсыру барысын жедел есепке алуды ұйымдастыру 10. Есептеу техникасы, коммуникациялар және байланыс құралдары 11. Экономика, өндірісті ұйымдастыру, еңбек және басқару негіздері 12. Еңбек заңнамасы, ішкі еңбек тәртібінің тәртібі, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі талаптары 13. Маршруттық схема, барлық трамвай маршруттары мен қызметтік жолдардың жоспары мен профилі, маневрлік құрылғылар мен арнайы бөліктердің орналасуы, авариялық жағдайларда айналма қозғалыстардың схемалары 14. Маршруттардағы трамвайлардың жүру кестесі 15. Трамвайлар (пойыздар) наряды 16. Тораптар мен соңғы пункттердің өткізу қабілеті 17. Бұзылған қозғалысты қалпына келтіру тәртібі туралы нұсқаулық 18. Жүру режимін өзгерту тәртібі 19. Жыл кезеңдері мен тәулік сағаттары бойынша жолаушылар ағынының негізгі бағыттары 20. Еңбек экономикасының негіздері, өндірісті ұйымдастыру және басқару 21. Заманауи байланыс құралдарын, есептеу техникасын пайдалану негіздері
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес

	Дағды 2: Жолаушылар тасымалын ұйымдастыруды жақсарту	Машықтар: 1. Қозғалыс маршруттарындағы электр көлігінің жұмысын талдау 2. Тиісті құрылымдық бөлімшенің басшыларына көлік процесін, диспетчерлік басқару жүйесін жетілдіру жөнінде ұсыныстар беру 3. Белгіленген нысан бойынша электр көлігінің жұмысы туралы есепті жүргізу және жиынтық есептілікті ұсыну 4. Қозғалыс кестелерін оңтайландыру бойынша ұсыныстар дайындау үшін тәуліктің әртүрлі сағаттарында, аптаның күндері мен маусымдарында маршруттардағы жолаушылар ағынының деректерін талдау 5. Жолаушылардың анықталған қажеттіліктері негізінде қозғалыс аралықтарын өзгерту, трамвайлардың қысқартылған немесе экспресс маршруттарын енгізу бойынша ұсыныстар әзірлеу 6. Өнімсіз тоқтап қалуды азайту және рейстердің қайталануын болдырмау мақсатында трамвайлар қозғалысының жаңа кестелерін түзетуге және жасауға қатысу 7. Маршруттық желіні жедел өзгерту схемаларын (айналма жолдар, уақытша маршруттар) жолдарда немесе байланыс желісінде жоспарлы жөндеу жұмыстарын жүргізу кезеңдеріне жобалау 8. Диспетчерлік қызметтің жұмыс тәжірибесіне заманауи цифрлық технологияларды, зияткерлік көлік жүйелерін және қозғалысты автоматтандырылған басқару элементтерін енгізу 9. Қолданыстағы аялдамалардың орналасу тиімділігін бағалау және оларды ауыстыру, жаңа аялдамаларды ұйымдастыру немесе талап етілмеген аялдамаларды жою үшін негіздемелер дайындау 10. Бағдарламалық қамтамасыз етудің функционалдығын жақсарту бойынша техникалық тапсырмаларды қалыптастыру үшін диспетчерлік басқарудың автоматтандырылған жүйелерін әзірлеушілермен өзара іс қимыл жасау 11. Штаттан тыс жағдайларға реакция уақытын қысқарту үшін диспетчерлік қызметтің жүргізушілермен және желілік персоналмен өзара іс қимыл регламенттерін әзірлеу 12. Кәсіпорын басшылығы үшін қозғалыс жүйелілігі, рейстердің жүйелілігі және қызмет көрсету сапасы көрсеткіштері бойынша талдамалық анықтамалар мен есептер дайындау 13. Пайдалану жылдамдығын арттыру үшін реттелетін қиылыстарда (жол қозғалысын ұйымдастыру қызметтерімен бірлесіп) трамвайлардың басым өтуі жөніндегі іс-шараларды жобалау

	Білімдер:
	1. Жол қозғалысын ұйымдастыру, жолаушылар тасымалы және қалалық электр көлігі жұмысы саласындағы Қазақстан Республикасының негізгі нормативтік құқықтық және нормативтік-техникалық құжаттары 2. Қалалық электр көлігін ұйымдастыру және оның жұмысы, диспетчерлік қызметтің жұмысы мәселелері жөніндеге ұйымдастырушылық-өкімдік құжаттар 3. Еңбекті қорғау, техника қауіпсіздігі ережелері мен нормалары, соның ішінде электр қауіпсіздігі, өрт қауіпсіздігі, өндірістік санитария талаптары 4. Барлық трамвай маршруттары мен қызметтік жолдардың маршруттық схемасы, планы мен профилі, маневрлік құрылғылар мен арнайы бөліктердің орналасуы, авариялық жағдайлардағы айналып өту қозғалысының схемалары 5. Тасымал маршруттары (бағыттары) 6. Маршруттардағы трамвайлардың қозғалыс кестесі 7. Трамвайлардың (поездардың) наряды 8. Жыл кезеңдері мен тәулік сағаттары бойынша жолаушылар ағынының негізгі бағыттары 9. Жолаушыларды қалалық көлікпен тасымалдауды ұйымдастыру негіздері 10. Қалалық электр көлігі жұмысының көрсеткіштері 11. Диспетчерлік басқару, заманауи байланыс жүйелері мен құралдарын пайдалану, көлік қозғалысын мониторингілеу және басқару саласындағы озық тәжірибелер 12. Еңбек экономикасы, өндірісті ұйымдастыру және басқару негіздері 13. Заманауи байланыс, есептеу техникасы құралдарын пайдалану негіздері 14. Тасымал қызметін басқару тиімділігін талдау әдістері 15. Нәтижелілікті бағалаудың негізгі критерийлері 16. Қалалық электр көлігінің экономикасы 17. Жылжымалы құрамның жүрісі (пробегі) және оның пайдаланылуы
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес

	Дағды 3: Пайдалану шығындарын азайту және желілік қызметтің сапасын басқару	Машықтар: 1. Бір учаскеде трамвайлардың жиналуын жедел анықтау және интервалдарды теңестіру және жолаушылардың көлікті күту уақытын қысқарту үшін оларды желі бойынша жасанды түрде өсіру 2. Динамикалық уақытты айналдыру схемаларын іске асыру, қозғалыс жүйелілігін жоғалтпай кішігірім кідірістерді өтеу үшін жылдамдық режимін өзгертуге (кестені көтеру) жүргізушілерге нақты есеп жүргізу және командалар беру 3. Қысқартылған рейстердегі шығындарды оңтайландыру, жүгірісті азайту және ең көп жүретін жерде тасымалдау қабілетін сақтау үшін жақын аралық сақиналар арқылы кешіктірілген вагондарды орналастыру 4. Энергия үнемдеу режимдерін, жедел мониторингті және тартқыш электр энергиясының артық шығыны фактілерінің жолын кесуді бақылау (мысалы, кестені көтеру кезінде жүгіруде үнемді қозғалыс бойынша нұсқаулар беру) 5. Ақаулар кезінде жолаушыларды толассыз хабардар етуді басқару, аялдама таблоларындағы жүгіртпе жолдарды қашықтан қайта баптау және маршрутты жедел өзгерту кезінде трамвай салондарында арнайы аудио хабарландыруларды қосу үшін жүргізушілерге командалар беру 6. Желідегі бригадалардың контактісіз ауысуын басқару, трамвайдың келу уақытын және ауыстырушы жүргізушінің желілік станцияға шығуын үйлестіру, жұмыс істейтін вагонның тоқтап қалуын және кідірісін болдырмау 7. Нақты уақыттағы рейстердің жоғалуын талдау, бір сағат ауысымда көлік жұмысының пайызын жедел есептеу және ақаулы жерлерді жабу үшін аз жүктелген маршруттардан вагондарды тасымалдау туралы шешім қабылдау 8. Қол жетімді орта стандарттарын қадағалау, төмен мобильді азаматтар үшін кепілдендірілген қозғалыс аралықтарын сақтау үшін олардың біреуі бұзылған жағдайда төмен еденді трамвайларды желіге жедел қайта бөлу 9. Заң қызметі үшін тоқтап қалу параметрлерін құжаттау, жоғалған пайданы қатесіз есептеу және кейіннен ЖКО кінәлілерінен залалдарды өндіріп алу үшін жолдарды бөгде көлікпен бөгеудің шекаралары мен себептерін минут сайын белгілеу 10. Тактиканы өзгерту үшін жедел шағымдарды талдау, проблеманы дереу жою үшін жүргізушіге жедел нұсқама бере отырып, жолаушылардың сенім телефонындағы хабарламаларға жедел жауап беру

	Білімдер:
	1. Жол қозғалысын ұйымдастыру, жолаушылар тасымалы және қалалық электр көлігі жұмысы саласындағы Қазақстан Республикасының негізгі нормативтік құқықтық және нормативтік-техникалық құжаттары 2. Қалалық электр көлігін ұйымдастыру және оның жұмысы, диспетчерлік қызметтің жұмысы мәселелері жөніндеге ұйымдастырушылық-өкімдік құжаттар 3. Еңбекті қорғау, техника қауіпсіздігі ережелері мен нормалары, соның ішінде электр қауіпсіздігі, өрт қауіпсіздігі, өндірістік санитария талаптары 4. Барлық трамвай маршруттары мен қызметтік жолдардың маршруттық схемасы, планы мен профилі, маневрлік құрылғылар мен арнайы бөліктердің орналасуы, авариялық жағдайлардағы айналып өту қозғалысының схемалары 5. Тасымал маршруттары (бағыттары) 6. Маршруттардағы трамвайлардың қозғалыс кестесі 7. Трамвайлардың (поездардың) наряды 8. Жыл кезеңдері мен тәулік сағаттары бойынша жолаушылар ағынының негізгі бағыттары 9. Жолаушыларды қалалық көлікпен тасымалдауды ұйымдастыру негіздері 10. Қалалық электр көлігі жұмысының көрсеткіштері 11. Диспетчерлік басқару, заманауи байланыс жүйелері мен құралдарын пайдалану, көлік қозғалысын мониторингілеу және басқару саласындағы озық тәжірибелер 12. Еңбек экономикасы, өндірісті ұйымдастыру және басқару негіздері 13. Заманауи байланыс, есептеу техникасы құралдарын пайдалану негіздері 14. Тасымал қызметін басқару тиімділігін талдау әдістері 15. Нәтижелілікті бағалаудың негізгі критерийлері 16. Қалалық электр көлігінің экономикасы 17. Жылжымалы құрамның жүрісі (пробегі) және оның пайдаланылуы
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес

	Дағды 4: Жылжымалы құрамның дайындығын жедел-технологиялық бақылау және депо қызметтерін үйлестіру	Машықтар: 1. Шығару жоспарының орындалуын бақылау, депо қақпасынан шығатын трамвайлардың нақты уақыты мен санын бекітілген тәуліктік жоспармен салыстыру, таңертеңгі ең жоғары шығарылымның бұзылуына жол бермеу 2. Рейстердің жоғалуын азайту үшін резервтік персоналды жедел бөлу, ауысымға шықпаған немесе медициналық айғақтар бойынша шеттетілген жүргізушіні жедел резервтегі қызметкермен ауыстыру 3. Ақаулы вагондарды жедел ауыстыруды үйлестіру, шығар алдында анықталған ақаудың орнына резервтік трамвай вагонын тез дайындау және беру үшін жөндеу аймағының шеберлерімен өзара іс-қимыл жасау 4. Борттық жүйелердің жабдықталуын бақылау, электронды маршруттық көрсеткіштердің, валидаторлар мен автоинформаторлардың желіге шықпас бұрын олардың іске қосылуын жедел тексеру (қашықтағы интерфейс арқылы) 5. "Нөлдік" рейстердің жанжалсыз іске қосылуын әкімшілендіру, көшпелі жолдардағы кептелістер мен көліктің тоқтап қалуын болдырмай, трамвайлардың деподан жалпы байланыстырушы тармаққа шығу кезектілігі мен аралықтарын реттеу 6. Қолайсыз метеожағдайлар кезінде шығаруды реттеу, ауысым басталар алдында ауа-райының күрт нашарлауы кезінде шығару тәртібі мен кезектілігін (мысалы, қар тазалағыш вагондарды немесе арнайы құрамдарды бірінші кезекте іске қосу) жедел өзгерту 7. Қозғалыс ашылған кезде жол қызметімен өзара іс-қимыл жасау, жолаушылар вагондарын таңертеңгі өткізуге рельс төсемі мен бағыттамалық бұрмалардың дайындығы туралы желілік жол шолушыларынан есептерді жедел алу және талдау 8. Экологиялық және шу стандарттарының сақталуын бақылау, диспетчер немесе бақылау аспаптары желіге шығарылған кезде шудың, қағудың немесе дірілдің жоғары деңгейін тіркеген вагондарды техникалық тексеруге жедел бағыттау 9. Шығарылымның бұзылуының себептерін талдау, басшылыққа тәуліктік баянат дайындау үшін трамвайдың деподан (жүргізушінің, жөндеу аймағының немесе энергия шаруашылығының кінәсінен) шығуының кешігуінің әрбір жағдайын егжей-тегжейлі құжаттау, жіктеу және талдау 10. Депо жолдарында вагондарды орналастыруды оңтайландыру, маневрлік жүргізушілердің келесі күні жоспарланған шығарылым уақытын ескере отырып, трамвайлар желісінен келетін вагондарды дұрыс орналастыру жөніндегі іс-қимылдарын үйлестіру

		Білімдер:	
		1. Өндірістік жоспарлау және өндірісті жедел басқару мәселелері бойынша заңнамалық, өзге де нормативтік құқықтық актілер мен әдістемелік материалдар 2. Ұйымда өндірістік жоспарлау мен диспетчерлеуді ұйымдастыру 3. Ұйымның және оның бөлімшелерінің өндірістік қуаттары 4. Ұйым бөлімшелерінің мамандануы және олардың арасындағы өндірістік байланыстар 5. Шығарылатын өнімнің номенклатурасын, орындалатын жұмыстардың (көрсетілетін қызметтердің) түрлері 6. Ұйымда өндірістік қоймалардың, көліктік және тиеу-түсіру жұмыстарының жұмысын ұйымдастыру 7. Ұйым өнімдерін өндіру технологиясының негіздері 8. Ұйымның өніміне қойылатын техникалық талаптар 9. Дайын өнімді өндіру және тапсыру барысын жедел есепке алуды ұйымдастыру 10. Есептеу техникасы, коммуникациялар және байланыс құралдары 11. Экономика, өндірісті ұйымдастыру, еңбек және басқару негіздері 12. Еңбек заңнамасы, ішкі еңбек тәртібінің тәртібі, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі талаптары	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дәлдік Бастамашылық Логикалық ойлау Жақсы есте сақтау Сауаттылық		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Тасымалдауды ұйымдастыру жөніндегі инженер	
	4	Қозғалысты ұйымдастыру қызметінің пайдалану құжаттамасын жүргізу жөніндегі техник	
13. Кәсіптің карточкасы «Тасымалдауды ұйымдастыру жөніндегі инженер»:			
Топтың коды:	2432-0		
Қызмет атауының коды:	2432-0-003		
Кәсіптің атауы:	Тасымалдауды ұйымдастыру жөніндегі инженер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы "Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 31 желтоқсанда № 22003 болып тіркелді. Қозғалысты ұйымдастыру қызметінің диспетчері, Қозғалыс қауіпсіздігі жөніндегі ревизор, Инженер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Көлік қызметтері	Біліктілік: -

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	I санатты инженер: кадрлар даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білімі және II санатты инженер лауазымындағы жұмыс өтілі кемінде 2 жыл; II санатты инженер: кадрлар даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білімі және санаты жоқ инженер лауазымындағы жұмыс өтілі кемінде 3 жыл; санаты жоқ инженер: жұмыс өтіліне немесе техникалық және кәсіптік, тиісті мамандық (біліктілік) бойынша орта білімнен кейінгі (арнаулы орта, кәсіптік орта) білімге және I санатты техник лауазымында кемінде 3 жыл жұмыс өтіліне талаптар қоймай, кадрлар даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім.	
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2432-0-002 - Арнаулы автокөлік қозғалысын ұйымдастыру жөніндегі инженер 2432-0-006 - Логистика маманы	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жолаушылар мен багажды қалалық рельсті көлікпен тасымалдауды ұйымдастыру және жүзеге асыру жөніндегі кәсіпорынның қызметін қамтамасыз ету	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жолаушылар мен багажды тасымалдауды ұйымдастыру 2. Жолаушылар мен багажды тасымалдау жөніндегі қызметтердің сапасы мен тиімділік көрсеткіштерін арттыру
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Жолаушылар мен багажды тасымалдауды ұйымдастыру		

	Дағды 1: Дайындық жұмыстарын жүргізу	Машықтар: 1. Есептеу техникасы, коммуникациялар және байланыс құралдарын пайдалана отырып жобалау, құрылыс, ақпараттық қызмет көрсету, өндірісті, еңбек пен басқаруды ұйымдастыру, метрологиялық қамтамасыз ету, техникалық бақылау жөніндегі ғылыми-техникалық қызмет саласындағы жұмыстарды орындау 2. Әдістемелік және өзге де құжаттарды, техникалық құжаттаманы, сондай-ақ әзірленген жобалар мен бағдарламаларды жүзеге асыру бойынша ұсыныстар мен іс-шараларды әзірлеу 3. Техникалық-экономикалық талдау жүргізу, қабылданатын және іске асырылатын шешімдерді кешенді негіздеу, жұмыстарды (қызметтерді) орындау циклін қысқарту мүмкіндіктерін іздеу, оларды орындау процесін дайындауға, ұйым бөлімшелерін қажетті техникалық деректермен, құжаттармен, материалдармен, жабдықтармен қамтамасыз етуге жәрдемдесу 4. Ұйымның (ұйымның бөлімшелерінің) жобалары мен бағдарламаларын зерттеу, әзірлеу, жабдықты сынауға және оны пайдалануға енгізуге байланысты іс-шараларды өткізуге, сондай-ақ техникалық құралдарды, жүйелерді, процестерді, жабдықтар мен материалдарды стандарттау жөніндегі жұмыстарды орындауға, техникалық құжаттаманы қарауға және орындалатын жұмыс мәселелері бойынша қажетті шолулар, пікірлер, қорытындылар дайындауға қатысу 5. Ақпаратты, техникалық деректерді, жұмыс көрсеткіштері мен нәтижелерін зерделеу және талдау, оларды жинақтау және жүйелеу, заманауи электрондық есептеу техникасын пайдалана отырып, қажетті есептеулерді жүргізу 6. Жұмыс кестесін, тапсырыстарды, өтінімдерді, нұсқаулықтарды, түсіндірме жазбаларды, карталарды, схемаларды, өзге де техникалық құжаттаманы, сондай-ақ бекітілген нысандар бойынша және белгілі мерзімдерде белгіленген есептілікті жасау 7. Жобалар мен бағдарламаларды, жоспарлар мен шарттарды іске асыру кезінде әдістемелік және практикалық көмек көрсету 8. Техникалық құжаттамаға сараптама жасауды, жабдықтың жай-күйі мен пайдаланылуын қадағалауды және бақылауды жүзеге асыру 9. Белгіленген талаптардың, қолданыстағы нормалардың, тәртіп пен стандарттардың сақталуын қадағалау 10. Қызметкерлердің ғылыми-техникалық білімін арттыру бойынша жұмысты ұйымдастыру 11. Шығармашылық бастаманы, рационализацияны, өнертабысты дамытуға, отандық және шетелдік ғылымның, техниканың жетістіктерін енгізуге, ұйымның тиімді жұмысын қамтамасыз ететін озық тәжірибені пайдалануға ықпал ету

		Білімдер:
		1. Ұйым қызметінің бағыты бойынша заңнамалық, өзге де нормативтік құқықтық актілер, әдістемелік және нормативтік-техникалық материалдар 2. Техникалық даму перспективалары және ұйым (ұйым бөлімшелері) қызметінің ерекшеліктері, жұмыс принциптері 3. Әзірленетін және пайдаланылатын техникалық құралдардың, материалдардың техникалық сипаттамалары, конструктивтік ерекшеліктері және олардың қасиеттері 4. Есептеу техникасының, коммуникациялардың және байланыстың заманауи құралдары 5. Зерттеу әдістері, жұмыстарды орындау тәртібі мен шарттары 6. Техникалық құжаттамаға, материалдарға, бұйымдарға қойылатын негізгі талаптар 7. Техникалық құжаттаманы жасау және ресімдеу жөніндегі қолданыстағы стандарттар, техникалық шарттар, ережелер мен нұсқаулықтар 8. Техникалық есептеулер жүргізу және зерттеулер мен әзірлемелердің экономикалық тиімділігін айқындау әдістері 9. Ғылым мен техниканың жетістіктері, тиісті қызмет саласындағы озық отандық және шетелдік тәжірибе 10. Экономика, өндірісті ұйымдастыру, еңбек және басқару негіздері 11. Еңбек заңнамасы, ішкі еңбек тәртібінің тәртібі, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі талаптары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес
	Дағды 2: Ағымдағы көліктік жұмысты ұйымдастыру	Машықтар:
		1. Трамвайлардың (поездардың) нарядын әзірлеуді ұйымдастыру 2. Қозғалыс кестесін әзірлеуді ұйымдастыру 3. Жүргізушілер жұмысының нарядын әзірлеуді ұйымдастыру 4. Желідегі көліктің жұмысын қозғалыс кестелерінің сақталуы тұрғысынан бақылау 5. Көлік құралдарының жабдықталу (экипировка) жай-күйін бақылау 6. Диспетчерлік және аялдама пункттерінің жабдықталуын бақылау 7. Әрбір маршруттағы трамвай жолдарының жай-күйін бақылау 8. Маршруттарда жұмыс істейтін жылжымалы құрам үшін жағармай материалдары мен қосалқы бөлшектер шығысының сараланған нормаларын әзірлеу және бекітуге дайындау

	Білімдер:
	1. Ұйым қызметінің бағыты бойынша заңнамалық, өзге де нормативтік құқықтық актілер, әдістемелік және нормативтік-техникалық материалдар 2. Техникалық даму перспективалары және ұйым (ұйым бөлімшелері) қызметінің ерекшеліктері, жұмыс принциптері 3. Әзірленетін және пайдаланылатын техникалық құралдардың, материалдардың техникалық сипаттамалары, конструктивтік ерекшеліктері және олардың қасиеттері 4. Есептеу техникасының, коммуникациялардың және байланыстың заманауи құралдары 5. Зерттеу әдістері, жұмыстарды орындау тәртібі мен шарттары 6. Техникалық құжаттамаға, материалдарға, бұйымдарға қойылатын негізгі талаптар 7. Техникалық құжаттаманы жасау және ресімдеу жөніндегі қолданыстағы стандарттар, техникалық шарттар, ережелер мен нұсқаулықтар 8. Техникалық есептеулер жүргізу және зерттеулер мен әзірлемелердің экономикалық тиімділігін айқындау әдістері 9. Ғылым мен техниканың жетістіктері, тиісті қызмет саласындағы озық отандық және шетелдік тәжірибе 10. Экономика, өндірісті ұйымдастыру, еңбек және басқару негіздері 11. Еңбек заңнамасы, ішкі еңбек тәртібінің тәртібі, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі талаптары
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес

	Дағды 3: Рейс алдындағы іс-шараларды ұйымдастыру	Машықтар: 1. Депоның бітіру жолдарына берер алдында трамвайлардың жолаушылар салондарының санитариялық жай-күйін бақылау, оларды дымқыл тазалау, дезинфекциялау және жабдықтау сапасын тексеру 2. Салондағы фронтальды, бүйірлік және артқы электрондық маршруттық көрсеткіштердің (аншлагтардың), сондай-ақ жүгіртпе жолдардың жұмыс қабілеттілігін және баптаудың дұрыстығын бақылаудың ақпараттық жүйелерін тексеру 3. Төлем жүйелерін тестілеу, борттық валидаторлардың, жол ақысын контактісіз төлеу терминалдарының және әлеуметтік карта оқырмандарының жарамдылығын, желіге қосылуын және жұмысқа дайындығын тексеру 4. Автоинформаторларды, дыбыстық жабдықтың жұмысын, жүргізуші микрофонының жарамдылығын және нақты маршрут үшін аялдама пункттерінің өзекті аудио бағдарламасын жүктеудің дұрыстығын тексеру 5. Климаттық жүйелерді бақылау, қыста жүргізушінің салоны мен кабинасының жылыту жүйелерінің, сондай-ақ жазғы кезеңде желдету және ауаны баптау жүйелерінің жарамдылығы мен жұмысқа дайындығын тексеру 6. Вагон ішінде жолаушылар үшін міндетті ақпараттың болуын тексеру: қолданыстағы тарифтер, жол жүру ережелері, маршруттық желі схемалары және жедел желі телефондары 7. Рейс алдындағы медициналық тексеруді үйлестіру, процесті ұйымдастыру және жүргізушілердің электронды жүйеде немесе жол парақтарында рұқсаттарды тіркей отырып, міндетті рейс алдындағы медициналық тексеруден өтуін бақылау 8. Депо қақпасын ашар алдында вагон тораптарының (тежегіштердің, доңғалақ жұптарының, пантографтың) техникалық жарамдылығын растау үшін вагонның техникалық рұқсатын верификациялауға, жөндеу аймағының шеберлерімен жедел өзара іс-қимыл жасау 9. Жүргізуші рұқсаттарын тексеру, жүргізуші құрамының трамвай вагонының нақты түрін (бір, артикуляцияланған, жаңа модель) басқару құқығына арналған куәліктерінің және жол құжаттамасының болуын бақылау 10. Шығарылым үзілген кезде өзара іс-қимыл жасау, ақаулы трамвай вагонын немесе медициналық айғақтар бойынша жіберілмеген жүргізушіні көліктің маршрутқа уақтылы шығуын қамтамасыз ету үшін резервтік бірліктерге жедел ауыстыру

	Білімдер:
	1. Ұйым қызметінің бағыты бойынша заңнамалық, өзге де нормативтік құқықтық актілер, әдістемелік және нормативтік-техникалық материалдар 2. Техникалық даму перспективалары және ұйым (ұйым бөлімшелері) қызметінің ерекшеліктері, жұмыс принциптері 3. Әзірленетін және пайдаланылатын техникалық құралдардың, материалдардың техникалық сипаттамалары, конструктивтік ерекшеліктері және олардың қасиеттері 4. Есептеу техникасының, коммуникациялардың және байланыстың заманауи құралдары 5. Зерттеу әдістері, жұмыстарды орындау тәртібі мен шарттары 6. Техникалық құжаттамаға, материалдарға, бұйымдарға қойылатын негізгі талаптар 7. Техникалық құжаттаманы жасау және ресімдеу жөніндегі қолданыстағы стандарттар, техникалық шарттар, ережелер мен нұсқаулықтар 8. Техникалық есептеулер жүргізу және зерттеулер мен әзірлемелердің экономикалық тиімділігін айқындау әдістері 9. Ғылым мен техниканың жетістіктері, тиісті қызмет саласындағы озық отандық және шетелдік тәжірибе 10. Экономика, өндірісті ұйымдастыру, еңбек және басқару негіздері 11. Еңбек заңнамасы, ішкі еңбек тәртібінің тәртібі, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі талаптары
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес

	Дағды 4: Есеп, талдау және құжат айналымы	Машықтар: 1. Орындалған рейстер санының, нақты сызықтық жүгірістің және желідегі жылжымалы құрамның жұмыс сағаттарының күнделікті есебін жүргізу 2. Жолаушылар ағынын тіркеу: тасымалданған жолаушылар саны туралы деректерді жинау, жүйелеу және талдау 3. Үзілістер мен тоқтап қалуларды талдау: рейстердің орындалмау себептерін, трамвайлардың кешігуі мен тоқтап қалуын (бөгде көліктің ЖКО, жолдардың ақаулығы, байланыс желісінің үзілуі немесе вагондардың істен шығуы салдарынан)егжей-тегжейлі жазып, талдау 4. Пайдалану көрсеткіштерін есептеу: парк жұмысының негізгі техникалық-экономикалық көрсеткіштері 6. Жол парақтарын, билет-есепке алу парақтарын және жылжымалы құрам шығару журналдарын дұрыс есепке алуды, тексеруді, өңдеуді және сақтауды ұйымдастыру бойынша жол құжаттамасын жүргізу 7. Жүгіру бірлігіне трамвайлармен тартылатын электр энергиясының нақты шығынын талдау, артық шығындар немесе үнемдеу фактілерін анықтау және оларды вагон түрлерімен және маршрут профилімен салыстыру 8. Нақты жүргізуші бригадаларының қозғалыс кестесін орындау есебін жүргізу, қозғалыс қауіпсіздігі қызметіне деректерді беру үшін тәртіптің жүйелі бұзылуын анықтау 9. ЖКО мен инциденттерді құжаттау: ішкі құжаттаманы, түсіндірме жазбаларды, қозғалыстың кешігуі туралы актілерді және желідегі оқиғалар бойынша қызметтік тергеу материалдарын жинау, ресімдеу және жүйелеу 10. Статистикалық есептілікті жасау: кәсіпорынның белгіленген нысандары бойынша мерзімді (тәуліктік, айлық, тоқсандық, жылдық) статистикалық есептілікті қалыптастыру 12. Көлік құжаттамасын жүйелі сақтаудың нормативтік базасын мұрағаттау және өзектендіру және трамвай маршруттарының паспорттарына, сызықтар сызбаларына және жол жағдайларын тексеру актілеріне уақтылы өзгерістер енгізу

	Білімдер:
	1. Ұйым қызметінің бағыты бойынша заңнамалық, өзге де нормативтік құқықтық актілер, әдістемелік және нормативтік-техникалық материалдар 2. Техникалық даму перспективалары және ұйым (ұйым бөлімшелері) қызметінің ерекшеліктері, жұмыс принциптері 3. Әзірленетін және пайдаланылатын техникалық құралдардың, материалдардың техникалық сипаттамалары, конструктивтік ерекшеліктері және олардың қасиеттері 4. Есептеу техникасының, коммуникациялардың және байланыстың заманауи құралдары 5. Зерттеу әдістері, жұмыстарды орындау тәртібі мен шарттары 6. Техникалық құжаттамаға, материалдарға, бұйымдарға қойылатын негізгі талаптар 7. Техникалық құжаттаманы жасау және ресімдеу жөніндегі қолданыстағы стандарттар, техникалық шарттар, ережелер мен нұсқаулықтар 8. Техникалық есептеулер жүргізу және зерттеулер мен әзірлемелердің экономикалық тиімділігін айқындау әдістері 9. Ғылым мен техниканың жетістіктері, тиісті қызмет саласындағы озық отандық және шетелдік тәжірибе 10. Экономика, өндірісті ұйымдастыру, еңбек және басқару негіздері 11. Еңбек заңнамасы, ішкі еңбек тәртібінің тәртібі, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі талаптары
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес

	Дағды 5: Жасанды интеллект технологияларын қолдану, көлік процестерінде ақпараттық қауіпсіздік пен деректерді қорғауды қамтамасыз ету	Машықтар: 1. Тәулік сағаттары, маусымдар мен маршруттар бойынша жолаушылар ағынын қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді болжау үшін АСДУ (диспетчерлік басқарудың автоматтандырылған жүйелері) болжамды ЖИ-модельдерін біріктіру 2. Күту аралықтарын азайту мақсатында трамвайлардың қозғалыс кестелерін автоматтандырылған жобалау және динамикалық оңтайландыру үшін интеллектуалды алгоритмдерді қолдану 3. Аналитикалық есептерді, түсіндірме жазбаларды және рейстердің жүйелік бұзылулары мен желінің тоқтап қалуы туралы жиынтық анықтамаларды автоматты түрде қалыптастыру үшін генеративті нейрондық желілер мен LLM модельдерін қолдану 4. Трамвай жолдарындағы жасырын тәуекелдерді, кептелістерді және авариялық ошақтарды анықтау үшін қалалық камералар мен борттық тіркеушілердің компьютерлік көру жүйелерінің ЖИ деректерін талдау 5. Электрондық төлем жүйелерінен және валидаторлардан алынған үлкен деректер массивтерін (Big Data) үшінші тарап талдауы үшін түсірмес бұрын иесіздендіру (иесіздендіру) 6. Қозғалыс қызметі қызметкерлерінің көлік кәсіпорнының құпия дерекқорларына қол жеткізу құқықтарын (қол жеткізу матрицасын) реттеу және саралау 7. АСДУ серверлеріне, навигациялық жолдарға және маршруттардың сандық төлқұжаттарына қашықтан қол жеткізу кезінде тек қорғалған байланыс арналары (VPN) арқылы жұмыс жасау 8. Трамвай вагондары, желілік станциялар және депоның орталық сервері арасында деректерді берудің телеметриялық арналарының қорғалуына алғашқы техникалық аудит жүргізу 9. Трамвай паркінің ат инфрақұрылымына нұқсан келтіруге бағытталған киберқауіпсіздік қатерлерін (фишинг, әлеуметтік инженерия, зиянды бағдарлама) тану және жедел блоктау 10. Сындарлы цифрлық инциденттер (навигациядан бас тарту, электрондық таблоларды бұзу, төлем жүйелерінің істен шығуы) жағдайындағы іс-қимылдар бойынша желілік персонал үшін регламенттер мен нұсқаулықтар әзірлеу

		Білімдер:
		1. «Дербес деректер және оларды қорғау туралы» Қазақстан Республикасының заңнамасы және көліктің маңызды ақпараттық инфрақұрылымының қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі нормативтік талаптар 2. Қалалық рельсті көліктің Интеллектуалды көлік жүйелерінің және АСДУ архитектурасы мен жұмыс істеу принциптері 3. Машиналық оқыту әдістері мен алгоритмдері (Machine Learning) көлік сұранысын болжау және маршруттық желілерді модельдеу үшін қолдану 4. Жүргізушіге көмек көрсету жүйелерінің (ADAS) жұмыс істеу принциптері және жүргізушінің шаршауын және жолдағы кедергілерді нейрондық желіні тану алгоритмдері 5. Кәсіпорынның ақпараттық қауіпсіздік саясаты және есептеу техникасымен және байланыс құралдарымен жұмыс істеу кезіндегі корпоративтік кибергигиена ережелері 6. Контактісіз төлем жүйелеріндегі транзакциялар кезінде қолданылатын шифрлау және криптографиялық деректерді қорғау әдістері 7. Автоматтандырылған қозғалысты басқару жүйелеріне және қашықтағы бағыттаушы аудармаларға ықтимал кибершабуылдардың қауіптері мен векторлары 8. Маңызды пайдалану құжаттамасының сақтық көшірмесін жасау (сақтық көшірме жасау) және апатты қалпына келтіру ережелері мен стандарттары 9. Компьютерлік инциденттерге ден қою қызметтерімен (KZ-CERT) өзара іс-қимыл жасау үшін цифрлық инциденттерді заңдық құжаттау тәртібі 10. Рельсті жолаушылар көлігінде ЖИ-технологиялары мен киберқауіпсіздік жүйелерін енгізудің әлемдік және отандық озық тәжірибесі
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес
Еңбек функциясы 2: Жолаушылар мен багажды тасымалдау жөніндегі қызметтердің сапасы мен тиімділік көрсеткіштерін арттыру	Дағды 1: Тасымалдау сапасын бақылау	Машықтар:
		1. Көлік қызметтерін көрсету сапасын бақылауды жүзеге асыру 2. Материалдардың, қосалқы бөлшектердің шығынын бақылауды жүзеге асыру 3. Трамвай вагондарының электр тартымына электр энергиясын тұтыну нормаларының сақталуын бақылау 4. Жылжымалы құрамның жұмысы, қозғалыс кестелерінің, жұмыс жоспарының орындалуы туралы есеп пен есептілікті уақтылы және сапалы жүргізуді жүзеге асыру 5. Жылжымалы құрам қозғалысының жүйелілігіне талдау жүргізу және кестенің бұзылуының себептерін анықтау 6. Жүргізушілердің жолаушыларды тасымалдау және қызмет көрсету мәдениеті ережелерін сақтауына мониторинг жүргізу 7. Желідегі бақылау құралдарының дұрыс пайдаланылуын және сақталуын тексеру 8. Көлік бұзушылықтарының қайталануын болдырмау үшін жолаушылардың шағымдары мен өтініштерін талдау 9. Маршруттардағы жолаушылар ағыны және салондарды толтыру бойынша жоспарлы көрсеткіштердің орындалуын бақылау

		Білімдер:
		1. Ұйым қызметінің бағыты бойынша заңнамалық, өзге де нормативтік құқықтық актілер, әдістемелік және нормативтік-техникалық материалдар 2. Техникалық даму перспективалары және ұйым (Ұйым бөлімшелері) қызметінің ерекшеліктері, жұмыс принциптері 3. Әзірленетін және пайдаланылатын техникалық құралдардың, материалдардың техникалық сипаттамалары, конструктивтік ерекшеліктері және олардың қасиеттері 4. Есептеу техникасының, коммуникациялардың және байланыстың заманауи құралдары 5. Зерттеу әдістері, жұмыстарды орындау тәртібі мен шарттары 6. Техникалық құжаттамаға, материалдарға, бұйымдарға қойылатын негізгі талаптар 7. Техникалық құжаттаманы жасау және ресімдеу жөніндегі қолданыстағы стандарттар, техникалық шарттар, ережелер мен нұсқаулықтар 8. Техникалық есептеулер жүргізу және зерттеулер мен әзірлемелердің экономикалық тиімділігін айқындау әдістері 9. Ғылым мен техниканың жетістіктері, тиісті қызмет саласындағы озық отандық және шетелдік тәжірибе 10. Экономика, өндірісті ұйымдастыру, еңбек және басқару негіздері 11. Еңбек заңнамасы, ішкі еңбек тәртібінің тәртібі, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі талаптары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес
	Дағды 2: Жолаушылар тасымалын ұйымдастыруды жақсарту	Машықтар:
		1. Жол қозғалысы қауіпсіздігі талаптарын сақтай отырып тасымалдауды тиімді ұйымдастырудың жаңа нысандарын әзірлеу және оларды енгізу 2. Қалалық рельсті көлікпен тасымалдауды ұйымдастырудың озық тәжірибесін жинақтау және енгізу 3. Жолаушылар ағынын талдау негізінде қалалық электр және рельсті көліктің маршруттық желілерін әзірлеу және оңтайландыру 4. Диспетчерлік басқару жүйелерін жаңғырту және тасымалдау процестерін автоматтандыру жөнінде ұсыныстар қалыптастыру 5. Жолаушылар үшін күту аралықтарын қысқарту мақсатында жылжымалы құрамның оңтайлы кестелері мен қозғалыс кестелерін жобалау 6. Қалалық көліктің әртүрлі түрлерінің тасымалдау қабілетін арттыру және бірыңғай жүйеге интеграциялау жөніндегі іс-шараларды әзірлеу 7. Жолаушылар мен багажды тасымалдаудың жайлылығы мен қолжетімділігін арттыру үшін заманауи цифрлық сервистерді және контактісіз төлем технологияларын енгізу

	Білімдер:
	1. Ұйым қызметінің бағыты бойынша заңнамалық, өзге де нормативтік құқықтық актілер, әдістемелік және нормативтік-техникалық материалдар 2. Техникалық даму перспективалары және ұйым (Ұйым бөлімшелері) қызметінің ерекшеліктері, жұмыс принциптері 3. Әзірленетін және пайдаланылатын техникалық құралдардың, материалдардың техникалық сипаттамалары, конструктивтік ерекшеліктері және олардың қасиеттері 4. Есептеу техникасының, коммуникациялардың және байланыстың заманауи құралдары 5. Зерттеу әдістері, жұмыстарды орындау тәртібі мен шарттары 6. Техникалық құжаттамаға, материалдарға, бұйымдарға қойылатын негізгі талаптар 7. Техникалық құжаттаманы жасау және ресімдеу жөніндегі қолданыстағы стандарттар, техникалық шарттар, ережелер мен нұсқаулықтар 8. Техникалық есептеулер жүргізу және зерттеулер мен әзірлемелердің экономикалық тиімділігін айқындау әдістері 9. Ғылым мен техниканың жетістіктері, тиісті қызмет саласындағы озық отандық және шетелдік тәжірибе 10. Экономика, өндірісті ұйымдастыру, еңбек және басқару негіздері 11. Еңбек заңнамасы, ішкі еңбек тәртібінің тәртібі, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі талаптары
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес

	Дағды 3: Азаматтардың өтініштерін қарау	Машықтар: 1. Жолаушылардан сенім телефоны, сайт немесе әлеуметтік желі арқылы келетін өтініштерді талдау 2. Желілік қызметкерлерден түсіндірме сұрата отырып, бұзушылықтар (аялдамаларды өткізіп жіберу, персоналдың дөрекілігі, жабдықтың дұрыс жұмыс істемеуі) фактілері бойынша егжей-тегжейлі тергеу жүргізу 3. Жанжалды жағдайларды объективті талдау үшін трамвай салонының ішінде және жүргізушінің кабинасында орнатылған камералардан бейнежазбаларды түсіру және талдау 4. Жол ақысын төлеу және әлеуметтік карталарды оқу үшін борттық жабдықтың техникалық жарамдылығы мен үздіксіз жұмысын бақылау 5. Желіге шығар алдында және соңғы станцияларда трамвайлардың жолаушылар салондарының ішіндегі тазалықты тұрақты бақылауды ұйымдастыру 6. Қысқы кезеңдегі жылыту жүйелерінің және жазғы кезеңдегі ауаны баптау (желдету) жүйелерінің жұмысын белгіленген жайлылық стандарттарына сәйкестігін тексеру 7. Жүргізушілердің жолаушылармен қарым-қатынас стандарттарын және нысанды киім кию ережелерін сақтауын бағалау 8. Азаматтардың өтініштеріне заңмен белгіленген мерзімде дәлелді, заңды сауатты және сыпайы жауаптар жасау 9. Жүйелік шағымдарды талдау негізінде қызметкерлерді марапаттау/депремациялау немесе ішкі нұсқауларды өзгерту бойынша нұсқаулыққа ұсыныстар жасаңыз 10. Трамвай паркінің басшылығы үшін шағымдардың динамикасы, сипаты және жолаушылардың қанағаттануы бойынша ай сайынғы және тоқсан сайынғы статистикалық есептерді жасау

	Білімдер:
	1. Ұйым қызметінің бағыты бойынша заңнамалық, өзге де нормативтік құқықтық актілер, әдістемелік және нормативтік-техникалық материалдар 2. Техникалық даму перспективалары және ұйым (Ұйым бөлімшелері) қызметінің ерекшеліктері, жұмыс принциптері 3. Әзірленетін және пайдаланылатын техникалық құралдардың, материалдардың техникалық сипаттамалары, конструктивтік ерекшеліктері және олардың қасиеттері 4. Есептеу техникасының, коммуникациялардың және байланыстың заманауи құралдары 5. Зерттеу әдістері, жұмыстарды орындау тәртібі мен шарттары 6. Техникалық құжаттамаға, материалдарға, бұйымдарға қойылатын негізгі талаптар 7. Техникалық құжаттаманы жасау және ресімдеу жөніндегі қолданыстағы стандарттар, техникалық шарттар, ережелер мен нұсқаулықтар 8. Техникалық есептеулер жүргізу және зерттеулер мен әзірлемелердің экономикалық тиімділігін айқындау әдістері 9. Ғылым мен техниканың жетістіктері, тиісті қызмет саласындағы озық отандық және шетелдік тәжірибе 10. Экономика, өндірісті ұйымдастыру, еңбек және басқару негіздері 11. Еңбек заңнамасы, ішкі еңбек тәртібінің тәртібі, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі талаптары
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес

	Дағды 4: Көлік процесін оңтайландыру және қызмет көрсету сапасын арттыру	Машықтар: 1. Нақты статистикалық есепке алу үшін өтініштерді жіктеу, келіп түскен шағымдар мен ұсыныстарды санаттар бойынша топтау (кестедегі іркілістер, персоналдың дөрекілігі, салондағы суық, валидаторлардың ақаулығы) 2. Жүйелік проблемаларды (ауырсыну нүктелері) анықтаңыз, қозғалысты ұйымдастырудағы қайталанатын жасырын ақаулардың шағымдары, жеке жүргізуші бригадаларының нақты маршруттары немесе жұмыс кестелері негізінде анықтаңыз 3. Фактілердің дұрыстығын тексеру үшін жолаушылардың жүйелілік туралы шағымдарын вагондар қозғалысының мұрағаттық электрондық тректерімен салыстыру 4. Борттық камералардың бейне мұрағаттарын талдау: жанжалдарды, есіктерді қысу немесе жолаушылардың құлау фактілерін объективті тергеу үшін трамвайдың ішкі және сыртқы бақылау камераларынан жазбаларды жедел түсіру және талдау 5. Тұрғындардың өтініштері бойынша кестені түзету, бірінші және соңғы рейстердің уақытын өзгерту, сондай-ақ азаматтардың дәлелді ұжымдық өтініштері негізінде қозғалыс аралықтарын қысқарту (мысалы, ірі зауыттардың жұмыс кестесіне сәйкес) 6. Аялдамаларды ауыстыруға және жайластыруға бастама жасау, инфрақұрылымның қолайсыздығына шағымдарды талдау негізінде аялдама пункттерінің орналасуын өзгерту немесе қорғаныс сарайларын орнату туралы қала билігі үшін негіздемелер дайындау 7. Автоинформаторлар мен навигацияны түзету, егер жолаушылар аялдама атауларының шатасуына немесе маңызды емес ақпаратқа жаппай шағымданса, сөйлеу информаторлары мен электрондық табло бағдарламаларына жедел өзгерістер енгізу 8. Персоналмен жеке жұмыс жоспарларын әзірлеу, үнемі негізделген шағымдар түсетін жүргізушілер мен кондукторлар үшін қайта оқытуға, психологиялық тренингтерге немесе депрессияға жолдамалар қалыптастыру 9. Өзгерістерге реакцияны болжау, жолаушылардың маршруттық трассаның өзгеруіне, жөндеу желілерінің жабылуына немесе жаңа тарифтердің енгізілуіне қалай жауап беретінін бағалау үшін өткен өтініштерді талдау 10. Қабылданған шаралардың тиімділігін бағалау, оңтайландыру жүргізілгеннен кейін өтініштер динамикасының мониторингі (мысалы, проблемалық қиылыста бағдаршам фазалары өзгергеннен кейін шағымдардың 30% - ға төмендеуін тіркеу)

		Білімдер:
		1. Ұйым қызметінің бағыты бойынша заңнамалық, өзге де нормативтік құқықтық актілер, әдістемелік және нормативтік-техникалық материалдар 2. Техникалық даму перспективалары және ұйым (Ұйым бөлімшелері) қызметінің ерекшеліктері, жұмыс принциптері 3. Әзірленетін және пайдаланылатын техникалық құралдардың, материалдардың техникалық сипаттамалары, конструктивтік ерекшеліктері және олардың қасиеттері 4. Есептеу техникасының, коммуникациялардың және байланыстың заманауи құралдары 5. Зерттеу әдістері, жұмыстарды орындау тәртібі мен шарттары 6. Техникалық құжаттамаға, материалдарға, бұйымдарға қойылатын негізгі талаптар 7. Техникалық құжаттаманы жасау және ресімдеу жөніндегі қолданыстағы стандарттар, техникалық шарттар, ережелер мен нұсқаулықтар 8. Техникалық есептеулер жүргізу және зерттеулер мен әзірлемелердің экономикалық тиімділігін айқындау әдістері 9. Ғылым мен техниканың жетістіктері, тиісті қызмет саласындағы озық отандық және шетелдік тәжірибе 10. Экономика, өндірісті ұйымдастыру, еңбек және басқару негіздері 11. Еңбек заңнамасы, ішкі еңбек тәртібінің тәртібі, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария, өрт қауіпсіздігі талаптары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Қажет емес
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дәлдік Бастамашылық Логикалық ойлау Жақсы есте сақтау қабілеті Сауаттылық	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Қозғалысты ұйымдастыру қызметінің диспетчері
	5	Қозғалыс қауіпсіздігі жөніндегі ревизор

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

14. Мемлекеттік органның атауы:
Қазақстан Республикасының Көлік министрлігі
Орындаушы:
Әбділда Меруерт Әбділдақызы, +7 (717) 298 35 22, m.abdilda@transport.gov.kz
15. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):
Қалалық рельсті көлік саласындағы кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес
Жоба жетекшісі:
Оспанханов Еркін
Телефон нөмірі: +7 (776) 119 56 72
Орындаушылар:
Әбділда Меруерт Әбділдақызы, +7 (717) 298 35 22, m.abdilda@transport.gov.kz
16. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 21.08.2026 ж.
17. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 17.09.2026 ж.
18. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: -
19. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 2, 2026 ж.
20. Болжамды қайта қарау күні: 31.12.2029 ж.